

Úvodní slovo

Milí kolegové a přátelé, pracovníci městských úřadů, dopravní odborníci, zájemci o udržitelnou mobilitu,

asi se všichni shodneme, že financování udržitelných druhů dopravy je obtížná disciplína. Zvýšit podíl udržitelných druhů dopravy, zejména té aktivní, předpokládá ale i změnu chování lidí. Ani velké investice nemohou naráz přesadit řidiče za řídítka a proměnit charakter dopravy jako mávnutím kouzelného proutku. Úspěšné posilování udržitelných druhů dopravy předpokládá, že město má jasnou dlouhodobou koncepci svého rozvoje, že dlouhodobě pracuje s kritérii udržitelného rozvoje, že svůj pokrok hodnotí a je schopno své kroky vysvětlovat, udělat potřebná rozhodnutí a vše projednávat s veřejností. Zpracování plánů udržitelné městské mobility je nástrojem, který usnadňuje sledování dlouhodobých cílů a který se v cizině již osvědčil.

Nejdelší tradici tvorby plánů udržitelné městské mobility má Francie, kde se tyto plány (tzv. PDU) zpracovávají povinně na základě zákona o ochraně ovzduší (LAURE) ve městech a aglomeracích nad 100 tis. obyvatel již od roku 1996. Na základě zkušeností měst s PDU následovala řada legislativních úprav v letech 2000, 2005 a 2010, přičemž v současné době je již legislativně pevně dáno, co vše mají tyto plány zahrnovat – stěžejní jsou témata udržitelné mobility, městského rozvoje, sociální inkluze a ochrany životního prostředí. Tyto plány navíc obsahují také detailní finanční a implementační plán, který se pravidelně v pětiletých intervalech vyhodnocuje.

Slovenská i Česká republika mají nově od konce loňského roku zpracovány metodiky plánů udržitelné městské mobility, tzv. PUMM (česky/slovensky) nebo SUMP (anglicky). V obou zemích bude navíc zpracování takového plánu podmínkou pro čerpání z evropských operačních programů.

V tomto čísle proto přinášíme pro inspiraci překlad článku z elektronického zpravodaje evropského projektu ENDURANCE. Odkazuje na řadu příkladů dobré praxe přípravy a využívání plánů udržitelné mobility měst. Tématu SUMP se bude rovněž věnovat 3. evropská konference o plánech udržitelné mobility měst, která se uskuteční v německých Brémách od 12. do 13. dubna 2016 a kterou organizuje právě projekt ENDURANCE ve spolupráci s projekty Iniciativy CIVITAS.

A co nabízí během jarních měsíců CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s.? V současné době připravujeme exkurzi na téma plánování udržitelné mobility do Francie (Štrasburk) a Německa (Freiburg), která se bude věnovat plánování udržitelné mobility (PDU, SUMP) a udržitelnému rozvoji měst. Exkurze proběhne 3. - 6. května, vypravíme speciální autobus, což nám umožní i po cestě shlédnout zajímavá dopravní opatření. Předběžný zájem vyjádřilo 46 zájemců ze skoro 30 měst a institucí, což předčilo kapacitní možnosti této

akce. Řídící rada CIVINETu proto ze zájemců vybrala seznam přijatých účastníků, mezi hlavní kritéria výběru patřilo členství v CIVINETu, snaha umožnit akci zástupcům z co nejvíce měst a velikost města. Ostatní zájemci jsou evidováni jako náhradníci.

Výroční konference CIVINETu se v letošním roce uskuteční 19. 5. 2016 v Brně v budově Centra dopravního výzkumu, v.v.i., a bude se věnovat nejnovějšímu výzkumu v oblasti městské mobility, jak jej můžeme využít při svém rozhodování a plánování udržitelné mobility, a dále zkušenostem měst s novými a inovativními opatřeními v oblasti dopravy. Jako přednášející přivítáme výzkumníky z celého světa, města pak budou zastupovat odborníci z Gazu, Gdaňsku, Brna a Žiliny.

V letošním roce bychom se chtěli soustředit na slovenská města a nabídnout jim více akcí pořádaných přímo na Slovensku. Jedná se především o odborný seminář k trendům a rozvoji mobility ve městě Žilíně, který se uskuteční 28. 4., a dále v Košicích, který proběhne 16. 6. 2016. Věříme, že semináře v obou slovenských městech přilákají pozornost řady odborníků jak ze Slovenska, tak i z České republiky, a přinesou inspiraci pro další práci v oblasti městské mobility i výměnu zkušeností.

Dále připravujeme ke spuštění databázi dobrých dopravních řešení z měst ČR i SR. Databázi budeme průběžně rozšiřovat a doplňovat, všechna města proto do ní mohou stále přihlásit zajímavá opatření, která považují za inspirativní pro ostatní. Pokud víte o opatření, které by mohlo zaujmout jiná města, pošlete nám prosím informaci na email civinet@cdv.cz. Vybraná řešení budou také přeložena do angličtiny a uvedena na evropském serveru udržitelné mobility www.eltis.org.

Dále by v polovině roku měla být vydána publikace CIVINETu ČR a SR, z.s., popisující opatření parkovací politiky z evropských měst, která považujeme za inspirativní pro naše členy.

Příští číslo Zpravodaje, které vyjde v červnu, se bude věnovat tématu „Realizace kvalitní dopravní politiky v praxi“, přinese mimo jiné zkušenosti z chystané CIVINETové exkurze do Freiburgu a Štrasburku. Vítáme všechny články, které byste chtěli v tomto čísle publikovat, příspěvky můžete zasílat na email civinet@cdv.cz. Uzávěrka červnového čísla je plánována na 31. 5. 2016.

Dobré impulsy při čtení na jarních cestách Vám přeje

Váš sekretariát CIVINET

OBSAH

- Str. 1. - Úvodní slovo
- Str. 2. - **Téma čísla: Plány udržitelné městské mobility**
 - Plány udržitelné městské mobility – situace v ČR a SR
- Str. 3. - Plány udržitelné mobility v menších městech
- Str. 7. - Finanční zdroje EU pro městskou mobilitu
- Str. 8. - Financování udržitelné dopravy z fondů EU
- Str. 10. - **Z událostí iniciativy CIVITAS a sítě CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s.**
 - Poslední možnost pro pracovníky z měst přihlásit se na stáž
 - Informace o zkušenostech a znalostech CIVITAS na webu
- Str. 11. - E-kurzy Iniciativy CIVITAS
 - Tematické přehledy sítě CIVITAS
 - **Z projektů k udržitelné mobilitě**
 - Elektromobilita na Slovensku
- Str. 12. - Projekt EDISON pomáhá studentům Žilinskej univerzity v Žiline odborne rásť
 - Každou třetí cestu dětí do školy autem lze nahradit šetnější dopravou
- Str. 13. - Kampaň „S hadom na zebre“ znížila počet ciest do školy autom na polovicu
- Str. 14. - Nízkoemisní zóna v Rotterdamu
 - **Informace a zajímavosti z dění v oblasti udržitelné mobility**
 - Klimatická problémová mládež
- Str. 15. - Vyšel průvodce plánování systémů sdílených kol „The bike-share Planning Guide“
 - Štrasburk získal prestižní ocenění „smart city“
 - Vysokorychlostní trať přes Vysočinu zklidní provoz na D1
- Str. 16. - Vláda schválila přípravu antifosilního zákona
 - **Kalendářium: Události v roce 2016**
 - Události organizované CIVINETem ČR a SR, z.s.
- Str. 17. - Tréninky a webináře Iniciativy CIVITAS
- Str. 18. - Ostatní události v ČR a SR
 - Ostatní události v Evropě

Téma čísla: Plány udržitelné městské mobility

Plány udržitelné městské mobility – situace v ČR a SR

Národní metodika SUMP je už městům k dispozici v Česku i na Slovensku

CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s., věnuje velkou pozornost integrovanému plánování dopravy a tvorbě plánů udržitelné městské mobility (anglicky SUMP neboli Sustainable Urban Mobility Plan). Tento komplexní přístup k plánování udržitelné mobility pomáhá městům a obcím koncepčně řešit problémy s dopravou a plánováním svého rozvoje. To si od něj slibují i první česká a slovenská města, která si tento plán nechala zpracovat.

Plány mobility, udržitelná mobilita, inovativní plánování dopravy ve městech a další podobná spojení jsou v současnosti často skloňována úředníky i politiky z měst i příslušných ministerstev. O tématu SUMP sice pravidelně píšeme v našem Zpravodaji, je však vhodné alespoň stručně popsat, jaká je aktuální situace v Česku a na Slovensku a co je k dispozici na podporu přípravy a realizace těchto dokumentů.

V České republice i na Slovensku dnes už existují místní metodiky na zpracování plánů udržitelné městské mobility. Česká metodika byla zpracována Centrem dopravního výzkumu, v.v.i. (Metodika pro přípravu plánů udržitelné mobility měst České republiky, Brno, prosinec 2015) a v současné době prochází procesem certifikace na Ministerstvu dopravy ČR. Kromě popisu tvorby a obsahu SUMP přináší i širší náhled na celý proces a význam plánů udržitelné městské mobility v českých podmínkách. Slovenskou metodiku připravilo přímo Ministerstvo dopravy SR (Metodické pokyny k tvorbe plánov udržateľnej mobility, Bratislava, september 2015) a stejně jako česká metodika se věnuje důležitým krokům, které jsou nezbytné pro každý městský plán mobility.

Obě metodiky respektují hlavní evropské dokumenty, které byly k tomuto tématu schváleny, především:

- Akční plán městské mobility EU z roku 2009,
- Bílá kniha o dopravě EU z roku 2011,
- Balíček městské mobility EU z roku 2013,
- Evropská metodika pro tvorbu SUMP – „EU SUMP guidelines“ (Rupprecht Consult, 2014), která přináší obecný popis aplikovatelný ve všech zemích EU, a
- Metodika JASPERS (2015) popisující proces plánování udržitelného rozvoje dopravy pro města a/nebo kraje ČR / SR.

Vzhledem k tomu, že ani v České republice, ani na Slovensku neexistuje legislativní opatření, které by určité kategorii měst ukládalo za povinnost zpracovat SUMP, uvedené metodiky mají pouze doporučující charakter a popisují ideální postup.

Zpracování SUMP s sebou nese řadu komplexních kroků (spojených např. se sběrem objektivních dat o dopravním chování nebo s kvalitním dopravním modelováním), které vyžadují odbornost i finanční zázemí. Pro financování samotné přípravy SUMP zatím nejsou v ČR přímo vyčleněny žádné fondy, na Slovensku je možné využít IROP. Česká a slovenská města se také mohou zapojit do evropských výzkumných a demonstračních projektů spolu s dalšími partnery z EU a využít k tomu např. výzev evropského programu Horizon 2020 apod. Jedním z výstupů takových projektů mohou být právě zpracované a projednané plány mobility pro města. V těchto případech je nutná dohoda celého konsorcia a soulad s konkrétním zaměřením projektu.

S financemi na realizaci SUMP je situace optimističtější. V loňském červnovém čísle našeho zpravodaje jsme informovali o možnostech financování různých opatření městské mobility, a to z různých fondů určených k rozvoji veřejné a nemotorové dopravy. V současnosti jsou připraveny desítky projektů k financování velkých opatření, která

budou základem plánů mobility. Právě v souvislosti s financováním, konkrétně z českého Operačního programu doprava 2 (OPD 2), byly nastaveny jisté podmínky pro města, která žádají o dotaci na své dopravní projekty.

Pro čerpání z českého OPD 2 do konce roku 2020 (u výzev po roce 2017) musí mít SUMP města nad 150 tis. obyvatel (do roku 2017 jsou pro prioritní projekty předkládány strategické fiše); města nad 40 tis. – 150 tis. obyvatel mají povinnost připravit tzv. SUMF (Strategic Urban Mobility Framework), který prokáže oprávněnost čerpání dotací do veřejné hromadné dopravy. Pro zmíněný dokument - Strategický rámec pro udržitelnou mobilitu (SUMF) - Ministerstvo dopravy ČR nevydalo samostatný metodický pokyn, nicméně struktura pro zpracování a náplň dokumentu jsou součástí přílohy výše zmíněné české metodiky na přípravu SUMP. Pro čerpání z OPD 2 od roku 2021 budou podmínky zpřísněny: celý SUMP bude povinný pro všechna žadatelská města nad 40 tis. obyvatel.

Podobně na Slovensku je kladen důraz při čerpání z Operačního programu Integrovaná infrastruktúra (OPII) a Integrovaný regionální operační program (IROP) na existenci těchto komplexních strategických dokumentů.

I když SUMP budou muset zpracovávat především větší města, praxe z různých zemí EU ukazuje, že SUMP je dobrým nástrojem i pro menší města. I když je SUMP zpracován v menším měřítku, může mít pro město význam, a to hlavně v oblastech s intenzivním cestovním ruchem.

Postavení plánů udržitelné městské mobility v České republice není ještě zcela vyjasněno a praxe ukáže, nakolik budou nutná další přiměřená opatření, např. pro zajištění souladu s územními plány a dalšími klíčovými dokumenty. Z dosavadního vývoje je zřejmé, že další rozhodnutí by měla být prováděna v rámci mezirezortní spolupráce ministerstev: dopravy, životního prostředí a místního rozvoje. Všechny tři rezorty spadají pod hlavní cíle SUMP: zajistit udržitelnou, efektivní a čistou dopravu, minimalizovat negativní dopady z dopravy na životní prostředí, nakládat s veřejným prostorem, územím a krajinou udržitelně a plánovat dopravu s ohledem na územní dopady.

-rj, hbf-

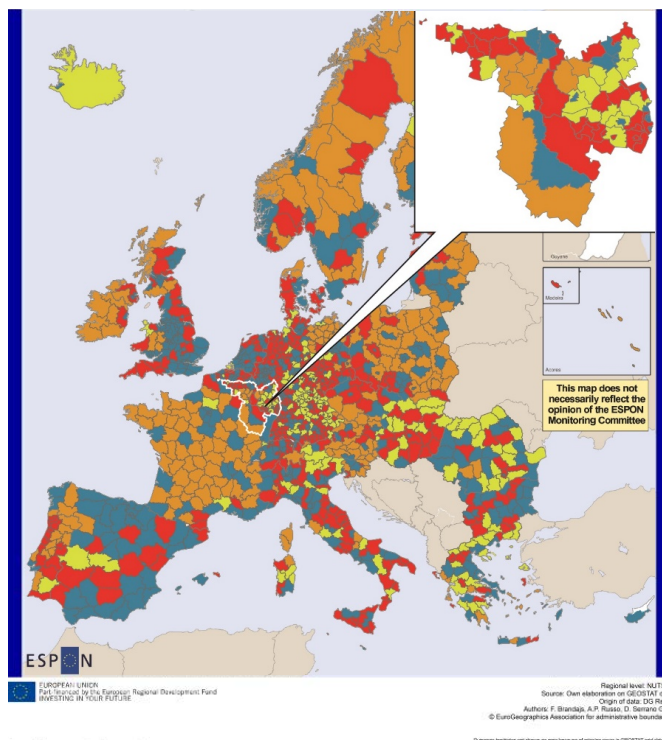
Plány udržitelné mobility v menších městech

Značná část financí určených pro plánování udržitelné mobility je určena pro velká města. Přitom polovina obyvatel EU žije v menších městech a obcích, které čelí svým vlastním specifickým problémům. Ukazuje se, že vytvoření SUMPu je vhodné i pro menší města a venkov.

Menší města v Evropě

Evropa je vysoce urbanizovaný kontinent, najdeme zde velké rozdíly mezi různými zeměmi a mezi místy s vysokou hustotou obyvatel a místy málo obydlenými (viz mapka).

Zdroj: http://www.espon.public.lu/fr/actualites/2014/12/Retour-sur-la-conference-Les-petites-et-moyennes-villes-luxembourgeoises-en-Europe--Defis-et-Opportunités/Brochure-d-information-Petites-et-moyennes-villes_EN.pdf

Mapa: Převažující typ osídlení

V jednotlivých zemích se liší i definice městyse či malého nebo středně velkého města. OECD a ESPON se proto pokusili vytvořit jejich jednotnou definici. Tento článek se zaměřuje na obce s méně než 100 000 obyvateli a jejich venkovské zázemí. Podle ESPON existuje v EU pouze 850 větších měst, ale již 8 500 měst s počtem obyvatel 10 000 až 100 000 a více než 69 000 velmi malých obcí. Urbánní oblasti jsou domovem pro 52 % evropských občanů. Kolem měst a mezi nimi existují významné příměstské oblasti, kde vedle sebe existují prvky městské i venkovské.

Vzhledem k vysoké hustotě a blízkosti obyvatel a podniků mohou města mnohem účinněji využívat zdroje než oblasti s nízkou hustotou osídlení (Technická zpráva EEA č. 23/2015). Nicméně Evropská komise výslovně uvádí, že lidé mají mít možnost žít tam, kde chtějí, a přitom mít přístup k veřejným službám, efektivní dopravě, spolehlivým energetickým sítím i připojení k internetu. Malá města a obce jsou klíčovými při provázání venkovských oblastí a větších měst a přispívají k zachování územní soudržnosti EU. Řečeno jinak – EU potřebuje polycentrická území s malými a středně velkými městy na venkově a sítí menších měst, která nabízejí alternativu k životu ve velké metropoli (viz Průběžná zpráva o soudržnosti, 2004).

Plány udržitelné městské mobility v malém měřítku

Tvorba plánů udržitelné městské mobility (SUMP) představuje velmi komplexní, intenzivní plánovací cyklus, který pro menší města a obce může znamenat velké zatížení. Ovšem malé obce potřebují mobilitu plánovat stejně jako velká města, a metodika SUMP je pro ně tudíž také přínosem. Pokud v regionu existuje několik měst a větších obcí, mohou společně využít nástroj vytvořený v rámci evropského projektu POLY-SUMP. Více o tomto nástroji se

můžete dozvědět na webinári CIVITAS: <https://www.youtube.com/watch?v=71o67h9GF3Y>.

Ve Francii je zpracování plánů udržitelné mobility, tzv. PDU (Plan de déplacement urbain), povinné pro aglomerace s více než 100 000 obyvateli. U menších měst existují dvě možnosti, z kterých si mohou dobrovolně zvolit: Jednak si mohou vybrat zpracování kompletních PDU, nebo zpracovat obecnou politiku mobility, která má méně náročné požadavky než PDU, avšak nemá žádný právní status. Asi jedna třetina menších obcí si vybrala jednu z těchto dvou dobrovolných cest, avšak francouzské ministerstvo pro životní prostředí, energetiku a moře (Le ministère de l'Environnement, de l'Énergie et de la Mer) se snaží tento počet zvýšit.

V Portugalsku jsou SUMPy (nazývané zde PMT) povinné pro všechny obce s více než 50 000 obyvateli a pro všechna okresní města. Rovněž jsou doporučovány pro určité skupiny obcí. Menší obce si mohou vybrat, zda se do procesu zpracování PMT chtějí zapojit.

Omezené zdroje

Menší města a obce mají samozřejmě menší rozpočty a menší počet specializovaných zaměstnanců. Často mají jen jednoho člověka, který je za územní rozvoj a plánování dopravy ve městě zodpovědný. Procesy zpracování SUMP pak často závisí na motivaci, nadšení a dovednosti této jediné osoby. Projekty EU a sítě jako Cittaslow, Eurotowns, METREX a PURPLE nabízejí (většinou v angličtině) on-line celou řadu výukových materiálů, viz např. <https://www.youtube.com/watch?v=71o67h9GF3Y>. Další vzdělávací materiály a inspiraci i pro menší města nabízí Iniciativa CIVITAS (konkrétní možnosti jsou představeny např. v části 3 tohoto čísla Zpravodaje „Z událostí iniciativy CIVITAS a sítě CIVINET Česká a Slovenská republika“).

Samozřejmě je třeba mít i vzdělávací materiály v místním jazyce, které přihlídnou i k situaci, jaká panuje v jednotlivých státech. Evropský projekt ENDURANCE nabízí poradenství v místním jazyce, vychází ze znalosti lokálních poměrů a zprostředkovává výměnu informací. V ČR a SR plní tuto službu ve spolupráci s ENDURANCE právě CIVINET.

Evropské projekty v malých městech mohou přinést velké změny. Například v rakouském městě Judenburgu (9 000 obyvatel) se externí podpora nabídnutá z projektů ADVANCE a ENDURANCE stala hlavní hnací silou, která proces zpracování SUMP nastartovala. Projekty pomohly Judenburgu, aby poměrně náročný proces dobře zvládl, a město přijalo myšlenku udržitelného rozvoje mobility. Dalším takovým příkladem je polské město Tomaszów Mazowiecki (65 000 obyvatel), kde městu pomáhalo národní kontaktní místo CIFAL Plock. To pomohlo městu nastavit své první kroky při zpracování SUMP a zahájit intenzivní veřejné konzultace, jež vedly k vytvoření společné vize pro město do roku 2020. Více informací najde zvědavý čtenář zde: http://www.epomm.eu/newsletter/v2/content/2016/0216/doc/sump_small_scales_poland.docx.

Přilákat tvůrčí pracovní síly

Mnoho evropských měst a regionů čelí klesajícímu počtu obyvatel. Tento jev bývá často spojen i s poklesem nabídky lidských zdrojů, pracovních příležitostí, občanské vybavenosti a komerčních funkcí – tedy vývojem, který dále snižuje počet obyvatel. Tento bludný kruh je popsán na příkladu úbytku obyvatel malých měst v Maďarsku. Města v okolí větších měst zase často zcela změnila svůj charakter a proměnila se v anonymní příměstská sídliště, která charakterizuje příliv obyvatelů měst, kteří hledají levnější bydlení a za prací dojíždějí.

Zajímavou analýzu tohoto fenoménu přináší BEFS – Urbanistické fórum Skotska, jejichž výsledky shrnuje profesor Cliff Hague zde: <http://www.befs.org.uk/index.php?mact=News,cntnt01,detail,0&cntnt01articleid=29&cntnt01returnid=72>.

N. David Milder, americký specialista na revitalizaci městských center, upozorňuje, že strategie přilákat firmy zvnějšku, které by přinesly spoustu pracovních míst, často selhává. Nejlepším trikem je získat nové obyvatele, kteří buď nepotřebují pracovní místa, nebo mají vlastní práci, či si umí sami vytvořit vlastní zaměstnání. Ukazuje se, že pracovní místa a s nimi spojený růst přichází s kreativními lidmi, jako jsou počítačová odborníci, architekti, učitelé, spisovatelé, umělci a řemeslníci („tvůrčí pracovní síly“). Více se můžete dočíst ve zprávě ESPON Territorial Observations č. 5 http://www.espon.eu/main/Menu_Publications/Menu_TerritorialObservations/CreativeWorkforce.html, kde najdete na straně 19 seznam tvůrčích profesí. Návod pro místní veřejnou správu je k dispozici v prospektu Creative-based Strategies in Small and Medium-sized Cities: Guidelines for Local Authorities (Strategie založené na kreativitě v malých a středních městech – Rady pro místní úřady): <http://www.europapreobcanov.sk/uploads/files/pdf/Creative%20Based%20Strategies.pdf>.

Města pro chodce a cyklisty se zajímavými místy

Ukazuje se, že hlavním kritériem, které může udržet obyvatele v menších městech, jsou atraktivní veřejné prostory přátelské pro cyklisty a chodce. Podívejte se například na video projektu Destination Portsmouth (Portsmouth, stát Virginie, USA, 95 000 obyvatel): <https://www.youtube.com/watch?v=6bG5avoWdpY>. Nový způsob územního plánování podporuje v tomto americkém historickém městě udržitelnou mobilitu v centru a omezuje rozrůstání města – urban sprawl.

Menší města mají sice výhodu, že je všechno blízko, ale přesto se často orientují na automobilový provoz. Výzkum ukazuje, že i v ráji cyklistů Dánsko je preference aut hlavní překážkou zavádění cyklistiky. Široké cyklostezky v menších obcích jsou vzhledem k vzdálenostem a počtu předpokládaných cyklistů nereálné. Řešením mohou být tvůrčí přístupy, například tak zvané silnice 2-1, kde jsou plochy pro motoristy redukovány na jeden jízdní pruh, zatímco šetrné druhy dopravy mají jasné vyznačené koridory po obou stranách. Při nízkých intenzitách dopravy funguje sdílený dopravní prostor obvykle dobře.

Stále více měst si začíná uvědomovat význam pěší a cyklistické infrastruktury. Například město Torrelodones (23 000 obyvatel) ve Španělsku bylo donedávna typickým příkladem vysoce motorizované předměstské zástavby. Město vypracovalo SUMP a začalo rozvíjet pěší a cyklistickou síť. Zaměřili se na klíčová místa, jako jsou školy, sportovní centra, kulturní zařízení apod. Obci se zpracováním pomáhala organizace Gea21. O jejich strategii je možné se dozvědět více na stránkách www.epomm.eu.

Město Veenendaal (63 000 obyvatel) je jedním z 10 předních holandských cyklistických měst. Jak se vybavení měst pro cyklisty stalo nedílnou součástí výstavby nové rezidenční čtvrti Veenendaali (a dalších měst) ukazuje vynikající příručka Bicycle policies of the European principals: continuous and integral (Cyklistické strategie: průběžné a integrované), ke stažení zde: http://www.fietsberaad.nl/library/repository/bestanden/Fietsberaad_publicatie7_Engels.pdf

Foto: Groningen (185 000 obyvatel)
Zdroj: Fietsberaad Publication number 7

Foto: Groningen (185 000 obyvatel)
Zdroj: Fietsberaad Publication number 7

Foto: Veenendaal (61 000 obyvatel)
Zdroj: Fietsberaad Publication number 7

Foto: Veenendaal (61 000 obyvatel)
Zdroj: Fietsberaad Publication number 7

Foto: Odense (194 000 obyvatel)
Zdroj: Fietsberaad Publication number 7

Foto: Freiburg (229 000 obyvatel)
Zdroj: Fietsberaad Publication number 7

Foto: Ghent (249 000 obyvatel)
Zdroj: Fietsberaad Publication number 7

Foto: Ghent (249 000 obyvatel)
Zdroj: Fietsberaad Publication number 7

Zvyšování povědomí

Opatření pro řízení mobility, jako jsou například kampaně, poskytování informací a vzdělávání, jsou pro malá města velmi vhodná, neboť obvykle vyžadují jen nízké náklady a naopak přinášejí poměrně velký přínos. Projekt MMOVE vyvinul sadu opatření řízení mobility, která pak menší města testovala.

Například rumunská města Ramnicu Valcea (99 000 obyvatel) a Odorheiu Secuiesc (34 000 obyvatel) se aktivitám zaměřeným na zvyšování povědomí hodně věnovala. Vyzkoušeli mimo jiné hru Traffic Snake Game (v českém prostředí kampaň pro školáky „Oblékáme hada Edu“, ve slovenském pak „S hadom na zebre“), Dny bez aut a aktivity v rámci týdne mobility. Více informací o zkušenostech obou měst najdete v angličtině na odkazech: http://www.epomm.eu/endurance/index.php?id=2797&news_id=816 a http://www.epomm.eu/newsletter/v2/content/2016/0216/doc/municipality_odorheiu_secuiesc.doc.

Hromadná doprava v malém měřítku

Vzhledem k menšímu počtu obyvatel nemohou malá města nikdy poskytovat tak kapacitní veřejnou dopravu, jakou mají k dispozici obyvatelé velkých měst. Proto musejí hledat nápaditá řešení a k tomu ještě zajišťovat dobré dopravní spojení do větších měst. Místo přepravy lidí je také v některých případech možné naopak dostat důležité služby k lidem, tedy využít např. e-government, nákupy online a poskytovat zdravotní konzultace v určitých dnech přímo v malém městě nebo vesnici.

Zejména ve venkovských oblastech mohou lidé bez přístupu k autu trádat nebo se ocítat v nebezpečí izolace. Čím vyšší je podíl starších občanů ve venkovských oblastech, tím větší je rozsah problému (viz například výzkum DEFRA – Department for Environment Food and Rural Affairs o dostupnosti služeb a stárnutí ve venkovských oblastech ve Velké Británii http://www.ilcuk.org.uk/index.php/publications/publication_details/impact_of_an_ageing_population_on_service_design_and_delivery_in_rural_area).

Poskytovat pravidelné dopravní spojení veřejnou dopravou je prostě někdy příliš nákladné, takže řešením může být doprava na zavolání nebo komunitní či dobrovolnické služby.

Zajímavé příklady a zdroje o mobilitě v malých a středně velkých sídlech

- Informační přehled o dopravě na vyžádání, jak funguje ve středně velkých městech (Francie)
- V belgickém Arlonu (29 000 obyvatel) mohou občané zavolat kancelář místní mobility, aby jim pomohla najít nejlepší způsob, jak se někam dopravit. Pokud to není možné veřejnou dopravou, mohou si objednat FlexiTEC, tedy veřejnou dopravu na vyžádání za cenu běžné autobusové jízdenky.
- Nezávislá americká dopravní síť nabízí přepravu „od dveří ke dveřím“. Lidé za cestu zaplatí kredity, které získávají za poskytnutí cesty ve vlastním autě. Organizátoři jsou také propojeni s nákupními a zdravotními středisky, která cesty starších lidí spolufinancují. Podívejte se na jejich video na YouTube.
- V oblasti Siilinjärvi (rozloha přes 500 km², hustota obyvatel 38 na km²) ve Finsku využívají dvě denní centra minibus čtyři hodiny denně. Zbytek času je pak k dispozici pro veřejnost jako linka na zavolání. Šestnáctimístný minibus může převážet i dva vozíky pro invalidy a je ve vlastnictví soukromé společnosti, která zajišťuje řidiče. Jedinou stálou zastávkou je autobusová stanice, kam minibus každou hodinu zajiždí. Systém doplňují vozidla taxislužby. Jak sdílení bezbariérového minibusu probíhá, najdete v angličtině na www.eltis.org/discover/case-studies/siilinjärvi-service-line-finland.
- Belgické město Mechelen (83 000 obyvatel) před nedávnem oznámilo, že začne prodávat poukazy na taxislužbu obyvatelům s nízkými příjmy nebo omezenou schopností pohybu. Každé tři měsíce mohou uživatelé využít až 20 poukazů v hodnotě 2,50 €, které si kupují za 1,25 €. Cesta taxíkem stojí 2,50 € plus 1,70 € za každý kilometr.

Řízení motorové dopravy

V oblastech s nízkou hustotou obyvatel je auto často jediným vhodným nebo možným způsobem, jak překonat dlouhou vzdálenost do centra města. Aby maloobchod v centrech malých měst obstál v konkurenci nákupních center a větších měst v sousedství, musí malá města vyvážit zájmy zákazníků, kteří použili pěší, cyklistickou a veřejnou dopravu, a zajistit přátelský a bezpečný přístup i pro automobilisty. Podívejte se na webovou stránku 100 způsobů, jak pomoci hlavní obchodní třídě (<http://www.100ways.org.uk/people-access-and-parking.html>). Na tomto webu najdete také 38 případových studií z Velké Británie. Stejně tak může jako zdroj tipů posloužit brožura Středně velká a malá města – o úroveň výš (na webu ke stažení na <https://www.bcs.org.uk/documents/get-lob?id=120&age=&field=file>).

Zdroj: Středně velká a malá města – o úroveň výš

Car-sharing, tedy sdílení automobilů, mívá v menších městech problémy a většinou je tam provozují dobrovolníci (viz informační list projektu MOMO http://www.carsharing.de/images/stories/pdf/dateien/factsheet_9_e_v2.0.pdf, který je ostatně k dispozici i v češtině <http://www.ekopolitika.cz/cs/publikace/publikace-uep/9.-momo-car-sharing-car-sharing-je-mozny-i-v-malych-mestech/view-2.html>). Také je možné nabídnout obyvatelům vozový park radnice ve večerních hodinách a o víkendech, stejně jako to udělalo švédské město Linköping (97 000 obyvatel), které občanům umožnilo využívat svou flotilu bioplynových vozidel.

Velkou zátěž může v malých městech vyvolávat nákladní doprava. I v této oblasti můžeme nabídnout několik zajímavých odkazů a příkladů:

- Projekt ENCLOSE <http://www.enclose.eu/> se zabýval logistikou v malých a středně velkých historických městech Evropy.
- Iniciativa CIVITAS přináší příklady opatření v oblasti udržitelné nákladní dopravy ve městech – v této publikaci se zaměřila především na zlepšování logistiky zásobování malých a středně velkých měst http://www.civitas.eu/sites/default/files/Results%20and%20Publications/civ_pol_an5_urban_web.pdf.
- V Borlänge ve Švédsku (50 000 obyvatel) a třech dalších venkovských obcích bylo v roce 1999 zřízeno distribuční centrum, které snížilo počet dodávek potravin do škol a obecních organizací až o 75 %. Více na <http://content.tfl.gov.uk/borlange-case-study.pdf>.

Soustředit se na příležitosti

Je zřejmé, že malé obce a města se v oblasti udržitelné mobility musí vypořádat s nelehkými úkoly, ale rovněž se jim naskýtají různé příležitosti. Nesmíme zapomínat na jejich kontakty s většími urbanizovanými oblastmi. Abychom citovali síť měst PURPLE: Problémy se často řeší podle potřeb městských center a nikoli podle možností, které mají příměstské oblasti.

Více se můžete dozvědět na českých stránkách projektu ENDURANCE <http://www.epomm.eu/newsletter/v2/eupdate.php?nl=0316&lan=cz>.

Z ENDURANCE e-update February 2016: Sustainable mobility in small cities and rural areas <http://epomm.eu/newsletter/v2/eupdate.php?nl=0216&lan=en>

přeložila –MV-

Finanční zdroje EU pro městskou mobilitu

Časopis Smart cities přinesl letos speciální číslo věnované chytré mobilitě a v něm stručný přehled aktuálních možností financování či spolufinancování projektů městské dopravy. S jejich souhlasem shrnutí finančních zdrojů přebíráme.

DG MOVE poskytlo přehled hlavních zdrojů financování udržitelné městské mobility. Jak je patrné z výčtu, je doprava jedním z klíčových odvětví, v nichž veřejný sektor utrácí peníze.

1. Největším zdrojem financí pro investice do dopravy jsou Evropské strukturální a investiční fondy (ESIF). Jedná se o Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF), Evropský sociální fond (ESF) a kohezní fond (CF). Prostředky jsou přerozdělovány národními orgány skrze operační programy, které schválila Evropská komise. 24 členských států tak může v období 2014–2020 profitovat z těchto fondů a města přímo mohou utratit 5 %. Vlastní projekty lze přihlásit do výzev jednotlivých operačních programů. Velké aglomerace mohou profitovat z nového nástroje vícezdrojového financování ITI, které nabízí dostatek finančních prostředků na velké investice do dopravy. 15 kohezních zemí, mezi které patří jak Česká republika, tak i Slovensko, má možnost získat asistenci pro přípravu projektu z programu JASPERS: www.jaspers-europa-info.org/.

2. Fondy pro propojení Evropy (Connecting Europe Facility, CEF) financují projekty na transevropské silniční síti TEN-T. Od roku 2014 některé výzvy podněcují investice v dopravních uzlech této sítě, tj. městech. V letech 2014–2015 bylo pro města alokováno 500 milionů eur. <http://ec.europa.eu/inea/en/connecting-europe-facility/cef-transport>.

3. Evropská investiční banka (EIB) poskytuje půjčky a záruky. Činí tak přímo pro projekty nad 25 milionů eur nebo skrze národní či regionální banky pro menší projekty. Více informací lze nalézt na: www.eib.org/infocentre/publications/all/eib-transport-lending-policy. EIB také nabízí skrze svůj program ELENA granty na pokrytí nákladů s přípravou projektů s významnou energetickou úsporou / efektivitou a rozvoje obnovitelných zdrojů a pomáhá získat případné soukromé investory, viz www.eib.org/products/advising/elena/index.htm. EIB také spravuje program JESSICA, skrze který mohou členské státy investovat některé ESIF fondy do tzv. revolvingových fondů: http://ec.europa.eu/regional_policy/en/funding/special-support-instruments/jessica. A EIB také spravuje Evropský fond pro energetickou účinnost (EEEF), který kofinancuje projekty energetické efektivity, obnovitelných zdrojů a čisté městské mobility: www.eeef.eu/home.html.

4. Program INTERREG Europe 2014–2015 kofinancuje spolupráci veřejných orgánů z různých regionů Evropy na společných strategiích, včetně oblastí nízkouhlíkové ekonomiky a efektivity nakládání se zdroji. www.interreg4c.eu/interreg-europe.

5. Program URBACT III kofinancuje vytváření sítí měst, která rozvíjejí integrovaná řešení pro problémy městské správy. <http://www.urbact.eu/open-calls-networks>.

6. Inovační akce v oblasti iniciativ udržitelného rozvoje městských aglomerací budou zahájeny během několika měsíců a budou kofinancovat projekty městského rozvoje. http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/themes/urban-development/portal.

7. Program LIFE kofinancuje projekty, které zlepšují kvalitu ovzduší a snižují emise. <http://ec.europa.eu/environment/life/funding/life.htm>.

8. Program Horizon2020 financuje mimo jiné i projekty CIVITAS. CIVITAS nyní zahrnuje nejen demonstrační projekty vedené městy a podpůrné projekty, ale i projekty generující znalosti. <http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/home.html>.

9. Evropský fond pro strategické investice (EFSI) je nástrojem pro Junckerův investiční plán: www.eib.org/about/invest-eu/. Cílem investičního plánu je podpořit financování životaschopných investic v EU. Sestává z garance 21 miliard eur od Evropské komise a EIB. Města by měla seskupovat své projekty tak, aby byly atraktivnější z hlediska rozsahu a zapojit se do jednání s EIB a národními bankami pro nalezení podpory z EFSI. Je k dispozici poradenské centrum a v blízké budoucnosti budou vytvořena i regionální centra: www.eib.org/eiah/index.htm. Také existuje speciální poradenský servis pod názvem Fi-Compass: www.fi-compass.eu.

10. Projekty, které se zaměřují na elektromobilitu a vodíkový pohon, mohou profitovat z kofinancování z Fondu elektrického a vodíkového pohonu: www.fch.europa.eu.

David Bárta, šéfredaktor Smart Cities

Financování udržitelné dopravy z fondů EU

V lednu vydala síť CIVINET Velká Británie a Irsko průvodce evropskými fondy, které se zaměřují na podporu udržitelné dopravy. Na deseti stránkách shrnuje nejen přehled finančních pobídek a projektů, ale i hlavní cíle, na něž se politika EU v oblasti udržitelné dopravy zaměřuje.

Hlavní cíle podpory udržitelné dopravy z fondů EU:

- Snížení emisí CO₂
- Snížení dopravních kongescí
- Zlepšení kvality ovzduší
- Podpora inovací a ekonomického růstu
- Zlepšení efektivity využívání zdrojů v dopravě

Podrobné postupy jsou stanoveny v hlavních strategických dokumentech EU, zejména:

- Akční plán pro městskou mobilitu z roku 2009
- Bílá kniha „Plán jednotného evropského dopravního prostoru – vytváření konkurenceschopného a efektivního dopravního systému“ z roku 2011
- Balíček městské mobility z roku 2013

Klady a zápory využívání zdrojů EU

Evropské fondy nabízejí i jiné výhody, než je samotný přístup k finančním zdrojům. K výhodám patří:

- Zapojení se do sítí měst, která si vyměňují znalosti, například účast na prohlídkách konkrétních míst, přístup k politikám a využívání osvědčených postupů, doporučených zkušenými partnery z jiných zemí.
- Možnost přispívat k rozvoji udržitelné mobility prostřednictvím vlastní zkušenosti a znalosti.
- Budování partnerství pro projekty výzkumu a vývoje.
- Získání větší politické prestiže a uznání výhod udržitelné dopravy.

- Vedlejší přínosy, které přináší aktivní spolupráce s jinými městy a regiony po celé Evropě a následná propagace vedení místních úřadů jako těch, kdo se připravují na budoucnost.
- Projekty přispívají k profesnímu rozvoji zaměstnanců – setkávají se s novými myšlenkami a přístupy.
- Rámec projektu poskytuje trénink pro efektivní realizaci a hodnocení projektů - zejména těch, při nichž je potřeba spolupráce mezi organizacemi.
- Zapojení do financování má potenciál usnadnit přístup k dalším zdrojům financování, například pokud projekty financované ze státních prostředků vyžadují spolufinancování.
- Podpora cestovního ruchu a obchodních vazeb.

Na druhou stranu realizaci mnoha dobrých nápadů, jež by mohly dosáhnout na podporu z finančních prostředků EU, odradí různé obavy, z nichž některé může zmírnit lepší informovanost:

- Nedostatek povědomí o programech financování, které jsou k dispozici, a jak o finanční zdroje vůbec žádat.
- Obavy z byrokracie EU, obvykle způsobené nedostatkem obeznámenosti s procesy a organizacemi.
- Nedostatek znalostí a kontaktů s potenciálními partnerskými organizacemi v jiných zemích.
- Náklady na další práci (obvykle jde o čas, v němž se zaměstnanci musí projektem zabývat), zejména čas navíc a úsilí potřebné pro dvoustupňové výběrové řízení.
- Obavy z různých úrovní financování a požadavek spolufinancování.
- Více institucí zapojených do soutěžení o zdroje snižuje šance úspěchu, zapojené strany musí do přípravy nabídky vložit hodně času a úsilí.
- V případě, že žádost o financování uspěje, znamená to zároveň závazek pro část zaměstnanců 2-4 roky pracovat na projektu.
- Jak nahradit a financovat dobu a náklady na možné cesty v rámci podpořeného projektu.

Mnohé z těchto obav může pomoci překonat zapojení do sítí spolupráce, jako je např. CIVINET Velká Británie a Irsko (u nás CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s.). Sítě umožňují potenciálním zájemcům dozvědět se více o dalších programech financování z prostředků EU, získat pomoc a radu od ostatních měst či organizací, které mají větší zkušenosti a pomáhají najít potenciální projektové partnery po celé Evropě. CIVINET má přímé vazby na EU, distribuuje zpravodaje i další informační a komunikační materiály a organizuje akce, které poskytují příležitost ke zprostředkování kontaktů a sdílení zkušeností.

Civinetový průvodce fondy EU se dále podrobněji zabývá programy Horizon 2020, INTERREG, URBACT a CEF, které ve stručnosti představuje i výše uvedený příspěvek z časopisu Smart Cities. Z dalších programů zmiňuje Evropské strukturální a investiční fondy, Live a Fond pro elektrické a vodíkové pohony. Vyzývá zájemce, aby s přípravou projektu nečekali až na otevření vhodné výzvy, protože to už nezbyvá dost času pro řádnou přípravu a sestavení kompetentního konsorcia a vypracování přesvědčivé žádosti o dotační podporu. Již dlouho předem je třeba se orientovat, pro

jaké účely jsou jednotlivé programy vhodné, do kterého záměr nejlépe zapadá, a mít vytipované vhodné partnery. Obvykle se projekt připravuje ve třech krocích:

- Příprava projektové žádosti
- Partnerství
- Projektová žádost

K nim pak publikace CIVINETu shrnula následující doporučení:

Příprava projektové žádosti

Důkladně si přečtěte pokyny pro program a podívejte se přitom na předcházející výzvy, které Vám mohou posloužit jako příklad. Je třeba mít na mysli:

- Strategické cíle, které mají finanční prostředky z programu podpořit.
- Jaké projekty získaly finanční podporu v předchozích výzvách (podívejte se například na výsledky předcházejících kol).
- Výběr organizací, které se podílejí na partnerství: například místní úřady, nezisková sdružení/nevládní organizace, akademické instituce, výzkumné ústavy, soukromé poradenské organizace.
- Počet a geografické rozložení zastoupených zemí.
- Jakou formu partnerství program vyžaduje a všechny související právní otázky.
- Míru financování (která může být různá pro veřejný sektor, neziskové a ziskové organizace).
- Postup při podávání žádosti - tedy zda je proces jednokolový, nebo zda je rozdělen na dvě etapy.
- Postup při předkládání a jaké informace vyžadují formuláře předepsané pro předložení žádosti.

Potenciálním zájemcům autoři publikace důrazně doporučují, aby kontaktovali organizace, jejichž projekty již financování získaly, aby se s nimi poradili o jejich zkušenostech. Při vyhlášení nové výzvy pořádají všechny programy informační dny a bývá obvykle velmi užitečné se takovýchto akcí zúčastnit.

Jakmile se příslušná výzva otevře, je potřeba si stáhnout všechny relevantní dokumenty a seznámit se s jejich definitivní podobou. Tu by si měli nastudovat i různí odborníci zapojení do projektu – například finanční oblast a právní podmínky by měli zkontrolovat příslušní odpovědní manažeři. Ověřte si, že všemu dobře rozumíte – co je potřeba zajistit, do kdy a jakou formou. Například technické informace často najdete na jiných místech než záležitosti finanční. U všech výše uvedených programů se žádost podává prostřednictvím webového portálu, takže je nutné chápat a vyzkoušet si, jak portál funguje, a zaregistrovat nezbytné uživatelské účty.

Partnerství

V ideálním případě se s potenciálními partnery projektu domluvíte už před otevřením výzvy. Čím dříve se to podaří, tím lépe. Je tak možné zajistit potřebné zkušenosti a správné zastoupení zemí. Přesto se ale musíte připravit na to, že diskuse se protáhne a projektový manažer bude potřebovat dost času na komunikaci s politickou reprezentací, kromě jiného i kvůli nutnosti komunikovat vícejazyčně.

Je velkou výhodou mít aspoň jednoho partnera, který už má nějakou zkušenost s financováním projektů z prostředků EU. Je třeba být aktivní a plně se zapojit, být připraven strávit čas cestou alespoň na jedno setkání konsorcia v přípravné fázi.

Žadatelé se mohou octnout v pokušení odložit některé administrativní činnosti, jako je příprava životopisů pracovníků, doklady o založení účtů nebo zakládající listiny organizace apod., na pozdější dobu. Ovšem ukazuje se, že tyto činnosti mohou spotřebovat více času, než se čekalo, takže bývá lepší udělat to hned, aby se později před uzávěrkou výzvy mohli manažeři soustředit na technické a finanční části žádosti.

Projektová žádost

Projekt musí mít od začátku jasně definované odpovědnosti a časový harmonogram – kdy a kdo má dodat jednotlivé části, které pak sestavuje koordinátor, který má projektovou žádost na starosti. Od samého začátku je nutné mít jasnou celkovou představu, na níž panuje v celém konsorciu shoda. Jak bude navrhovaný projekt pokračovat, jaké jsou jeho hlavní úkoly a jaké jsou role jednotlivých partnerů. Pokud nejsou klíčové úkoly dostatečně dobře definovány na začátku, mohou nastat potíže při rozdělování rozpočtu mezi partnery, což může být těžké měnit později, jakmile je zpracován podrobný finanční návrh.

Je také nutné mít jasný časový harmonogram pro kontrolu a schválení žádosti. Ujistěte se, že partneři pochopili, co je potřeba, a budou časový plán respektovat, takže nebude třeba dělat nějaké významnější úpravy těsně před termínem odevzdávání.

Z dlouhodobého hlediska je také třeba být připraven i na neúspěch. Vynaložené úsilí přesto nemusí být marné, a to zejména v případě, že nabídka byla předem dobře naplánována. V případě, že základní myšlenka byla správná a podpořili ji další partneři, pak vždycky existuje možnost, že se může hodit do jiné výzvy v nějakém pozdějším termínu. Kromě toho připravená partnerství mohou mít velkou cenu při získávání nových poznatků, učení se z osvědčených postupů v jiných městech a z opatření, která již vaši partneři zavedli. Je tak možné promyslet si kroky pro případné další žádosti, které byste podávali v budoucnu.

Z materiálu sítě CIVINET přeložila –MV-

Ilustrační foto: Graz
Zdroj: HBF

Z událostí iniciativy CIVITAS a sítě CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s.

Poslední možnost pro pracovníky z měst přihlásit se na stáž

Jak jsme Vás již informovali v předvánočním čísle Zpravodaje, iniciativa CIVITAS nabízí městům se zájmem o udržitelnou mobilitu možnost zažádat si o účast na stáži v jiném městě sítě CIVITAS. Výběr uchazečů probíhá 3 x do roka. Do června tak máme letos poslední možnost, jak se v rámci evropského projektu CAPITAL o stáž ucházet.

Projekt nabízí 30 stáží, které přinášejí příležitost seznámit se s řešením konkrétního problému v oblasti udržitelné mobility. Stáž klade důraz především na praktické znalosti, tedy „dělat a zažít“. Stáž je krátkodobý pobyt (3 – 5 dní) v hostitelském městě. V nabídce jsou v současné době města Koprivnica (Chorvatsko), Bristol (Velká Británie), Funchal (Madeira, Portugalsko), Štýrský Hradec - Graz (Rakousko) a město Brno. Je ale možné také navrhnout jiná města, než jsou dnes na seznamu.

Dorozumovacím jazykem je angličtina, případně místní jazyk, ovšem ve všech případech je potřeba napsat zprávu ze stáže („portfolio“) anglicky.

Na podporu vedoucího a studujícího města je k dispozici 1950 €, z toho na cestovné a diety pro vysílající město 800 €, společenské náklady (např. náklady na catering) pro hostitelské město 250 €, další výdaje pro hostitelské město na jednu stáž 900 €.

První zkušenost se stáží ve městě CIVITAS nám brzy přinese pracovník městského úřadu v Třebíči, člen CIVINETu, který vyjel učit se od chorvatského města Koprivnica.

Pokud jste při sestavování žádostí narazili na nějaké nejasnosti, kontaktujte v angličtině buď přímo tým CIVITAS (placement@civitas.eu, tel.: +32 16 31 77 02), nebo sekretariát CIVINETu Česká a Slovenská republika (civinet@cdv.cz).

Informace o zkušenostech a znalostech CIVITAS na webu

Kromě klasických webových stránek www.civitas.eu můžete získávat informace o dalších aktivitách CIVITAS a udržitelné dopravě prostřednictvím tzv. „webinářů“ – to jsou semináře a přednášky, které probíhají přes internet, takže se jich může zúčastnit každý přímo ze své kanceláře. Pokud nemáte zrovna v danou dobu čas, lze si je dodatečně stáhnout. Většinou jsou přístupné v angličtině.

Prezentace a další informace z posledních webinářů CIVITAS najdete zde:

- Prezentace ze CIVITAS Workshop on Electromobility, Kolín nad Rýnem: ke stažení zde <http://www.polisnetwork.eu/publicevents/338/61/CIVITAS-Workshop-on-Electromobility-in-cities-In-cooperation-with-the-CIVITAS-thematic-group-quot-Clean-fuels-and-vehicles-quot>;
- CIVITAS Training: Influencing behaviour through gamification: <http://www.civitas-initiative.eu/content/civitas-training-influencing-behaviour-through-gamification>.

Pokud se přihlásíte do konkrétní tematické skupiny, budete dostávat průběžně informace, co se v dané oblasti děje (jaké vyšly studie a odborné knihy, přehledy z různých zemí, semináře, konference

a další akce). Více informací najdete zde <http://www.civitas-initiative.eu/thematic-groups-all>.

Přehled tematických skupin CIVITAS

- **Car-Independent Lifestyles** (Život bez automobilu): jízda na kole, chůze, car-sharing (sdílení aut), ride-sharing (sdílení jízd), car-pooling – společné využívání vozidla pro společnou pravidelnou jízdu do práce nebo do školy, spolujízda – nepravidelné využití cesty jiného řidiče – jakýsi „organizovaný bezpečný autostop“, sdílení kol, multimodalita a vzájemná provázanost všech druhů dopravy
- **Clean Fuels and Vehicles** (Čistá paliva a nízkoemisní či bezemisní vozidla): elektromobilita, plnicí či dobíjecí infrastruktura, hybridní vozidla, používání bionafty, bioplynu a stlačeného zemního plynu, čistší vozový park
- **Collective Passenger Transport** (Hromadná osobní doprava): přístupnost, intermodalita, zlepšování služeb, systémy prodeje jízdenek, inovativní služby veřejné dopravy, správa vozového parku, systémy zadávání veřejných zakázek
- **Demand Management Strategies** (Řízení poptávky po dopravě): zpoplatnění vjezdu do měst, omezení vjezdu do centra, management a strategie parkování, nízkoemisní zóny, zóny bez aut, jízdní pruhy s předností např. veřejné dopravy, kredity mobility – možnost čerpat individuální dopravní služby za zvýhodněnou cenu, např. taxi apod., a negativní i pozitivní finanční pobídky
- **Integrated Planning** (Integrované plánování): funkční využití území, bydlení, nová výstavba, plány udržitelné městské mobility (SUMP)
- **Mobility Management** (Řízení mobility): marketing a komunikace, osobní a firemní plány cest, informační centra mobility
- **Public Involvement** (Zapojování veřejnosti): konzultace všech zainteresovaných stran, informační kampaně, participační procesy
- **Safety and Security** (Dopravní bezpečnost a ochrana zdraví a majetku): dopravní zklidnění, úprava veřejného prostoru a infrastruktury, sdílený dopravní prostor, dálkové kapacitní cyklostezky, bezpečné cesty do škol, opatření proti vandalizmu
- **Transport Telematics** (Dopravní telematika): inteligentní dopravní systémy, komunikace, routing – podpora při volbě nejvýhodnějšího způsobu a trasy dopravy, chytré aplikace, systémy rozpoznávání poznávacích značek
- **Urban Freight Logistics** (Logistika nákladní dopravy ve městech): městská centra logistiky, schémata distribuce zboží ve městě, správa vozového parku, logistické cykly, partnerství v nákladní dopravě, tedy koordinovaný postup dopravců a místních úřadů, plány městské nákladní dopravy

E-kurzy iniciativy CIVITAS

Další zajímavou službou CIVITAS, kterou mohou zájemci o udržitelnou mobilitu z řad členů CIVINETu využít, jsou e-kurzy.

E-kurz je individuální kurz, který je možné sledovat on-line. Nabídka kurzů pokrývá různá témata a na závěr bývá on-line test. Jeden e-kurz trvá přibližně 1-2 hodiny. E-kurz bývá rozdělen do „bloků“. Všechny e-kurzy začínají úvodem, v němž jsou popsány cíle a očekávání, která by měl studující naplnit.

E-kurz se podle tématu skládá z 5-7 bloků. Je možné sledovat filmy, číst články nebo jiné texty a zpracovávat malé úkoly tak, aby se v nich využila teoretická část. Bloky se od sebe liší, aby si udržely pozornost a motivaci návštěvníků. Podívejte se například, jak vypadá první blok e-kurzu o sdílení kol: <http://www.civitas.eu/learning-centre/e-courses>.

Tematické přehledy sítě CIVITAS

Jak jsme podrobně informovali v předvánočním čísle Zpravodaje CIVINETu, v rámci iniciativy CIVITAS vznikají i texty shrnující zkušenosti s různými inovativními opatřeními z různých tematických okruhů udržitelné mobility. V letošním roce byly zveřejněny další tematické listy iniciativy CIVITAS:

Přehled CIVITAS 07: Sociální marketing udržitelné mobility

Ke stažení zde ([download](#))

Usnadnit přechod k udržitelným druhům dopravy a ukázat viditelné výsledky je možné jen v případě, že se podaří zajistit kombinaci infrastrukturních opatření, informačních kampaní a intenzivního vzdělávání. Jádrem řízení mobility je změna dopravního chování, zvyšování povědomí o udržitelné mobilitě je klíčem k řízení mobility.

Přehled CIVITAS 08: Chodit pěšky má velký potenciál

Ke stažení zde ([download](#))

Celková kvalita života občanů je pro mnoho měst nanejvýš důležitá. Kvalitu života nedělá jen zdravé životní prostředí, dobré životní podmínky a rostoucí ekonomika, ale také možnost příjemně cestovat. Chůze efektivně využívá drahý a vzácný prostor měst, je zdravá, čistá, levná a energeticky úsporná. Téměř polovina všech jízd automobilem je na vzdálenost kratší než pět kilometrů. Proto má chůze ve městech obrovské možnosti, jichž průkopnická města a obce již začínají využívat.

Přehled CIVITAS 09: Do stejného cíle stejným vozidlem

Ke stažení zde ([download](#))

Iniciativa CIVITAS se obvykle snaží přimět cestující, aby z auta přestoupili na veřejnou dopravu nebo na kolo. Car-pooling nabízí sdílení cesty jedním autem těm, kdo jedou do stejného místa. Car-pooling může usnadňovat službu, která „spárování“ cestujících zprostředkuje.

Z projektů k udržitelné mobilitě

Elektromobilita na Slovensku

Zatiaľ čo v niektorých krajinách Európy, ako je napríklad Holandsko alebo Nemecko, jazdia desaťtisíce elektromobilov, na Slovensku je ich len niečo cez sto. Potenciálnych používateľov neodradza len vysoká vstupná cena, ale aj nedostatočná infraštruktúra nabíjajúcich staníc. Zo strany štátu neexistuje pre tento spôsob dopravy žiadna podstatnejšia podpora a vláda nemá ani žiadny program rozvoja elektromobility. Ukazuje sa, že chýbajúca dobíjacia infraštruktúra je spolu s ďalšími faktormi najväčšou prekážkou vzostupu elektromobility na Slovensku.

V súčasnosti je dostupných okolo 100 staníc. Sieť 15 rýchlonabíjajúcich staníc typu CHAdeMO medzi Bratislavou a Košicami na diaľnici D1 a R1 vytvorila spoločnosť GreenWay Operator. Sú umiestnené najmä vo veľkých obchodných centrách, vo všetkých krajských mestách popri diaľnici vo vzdialenosti zhruba 80 km. Týmto spôsobom je možné prejsť elektromobilom naprieč celou krajinou (viď mapu pokrytia). Služby spoločnosti môžu používať vodiči elektromobilov po jednoduchej registrácii na web stránke spoločnosti www.greenway.sk, kde si najprv vyberú najvhodnejší produkt, vyplnia požadované údaje čím získajú GreenWay kartu umožňujúcu prístup do siete GreenWay a sietí ďalších zmluvných partnerov. Účet za použitie siete platia mesačne. Spoločnosť ponúka aj možnosť prenájmu elektromobilov.

Mapa pokrytia rýchlonabíjajúcich staníc
Zdroj: www.greenway.sk

GreenWay Operator sa snaží propagovať tento spôsob dopravy na Slovensku rôznymi zaujímavými aktivitami. Dojazd elektromobilov je asi najčastejšie používaným argumentom prečo si nekúpiť elektromobil. V roku 2013 preto uskutočnili pokus o prekonanie svetového rekordu v dojazde elektrických dodávok počas 24 hodín. V Guinnessovej knihe bol dovtedy zaznamenaný rekord 1200 kilometrov odjazdených na elektrickej dodávke v priebehu jedného dňa. Trom šoférom, ktorí sa na trase medzi Bratislavou a Nitrou striedali, sa tento rekord podarilo prekonať a navýšiť o viac než polovicu! Aby mohol byť pokus o rekord zrealizovaný, počas

niekoľkokrát opakovanej jazdy medzi dvoma mestami nasledovala expresná výmena batérie, ktorú dokáže aj priemerný používateľ zvládnuť asi za 7 minút. Podobný čas je obvykle potrebný aj na dotankovanie plnej nádrže a zaplatenie na čerpacej stanici. Počas 24-hodinovej jazdy sa vodičom podarilo dosiahnuť dojazd 2048,2 kilometra, teda presne o 848,2 kilometra viac ako bol dovtedy najväčší zaznamenaný rekord. Spoločnosť GreenWay Operator chcela aj za pomoci tejto zaujímavej aktivity upozorniť, že elektromobily majú v závislosti od vyspelej infraštruktúry nabíjajúcich staníc prakticky neobmedzený dojazd. Navyše batérie sa nedajú len nabíjať, ale aj priamo vymieňať a skrátiť tak dobu prestojov na úplné minimum.

V súčasnosti Greenway Operator spoločne so spoločnosťou Business Lease Slovakia spoločne rozbiehajú projekt, ktorý bude podporovať začlenenie elektromobilov do firemných flotíl na Slovensku. Základom spolupráce oboch partnerov pri rozvoji elektromobility je poskytovanie služieb operatívneho lízingu s komplexnou starostlivosťou o klientov. „Nové technológie, akými sú aj elektrické autá, sú previazané s inovatívnymi službami. Odklon od priameho vlastníctva v prospech využívania služieb je megatrend, ktorý sa už dávnejšie presadil napríklad v informačných technológiách. Nevyhne sa mu ani automobilový priemysel a v priebehu niekoľkých rokov ho významne zmení.“ Spomenul pre ITnews predseda predstavenstva GreenWay Operator Peter Badík ako ďalší aspekt tejto služby.

-Dana Sitanyiová-

Projekt EDISON pomáha študentom Žilinskej univerzity v Žiline odborne rásť

V apríli 2010 Európska komisia prijala stratégiu pre čisté a energeticky úsporné vozidlá, kde vyzýva európsky parlament na podporu vzdelávania kvalifikovaných odborníkov na projektovanie a výrobu inovačných vozidiel, aby európski výrobcovia automobilov mali k dispozícii vhodne kvalifikované pracovné sily. Projekt EDISON svojím zameraním vychádza z tejto stratégie. Už od roku 2010 poskytuje študentom Strojníckej fakulty Žilinskej univerzity unikátnu možnosť realizovať sa pri vývoji prototypu malého mestského elektromobilu. Týmto spôsobom môžu získavať praktické skúsenosti už počas štúdia.

S projektom EDISON vyrástlo podľa profesora Ľuboša Kučeru z Katedry konštruovania a častí strojov Strojníckej fakulty ŽUŽ už niekoľko desiatok študentov v rámci svojich bakalárskych, inžinierskych a doktorandských prác. „Potrebujeme dať študentom niečo zaujímavé, na čom môžu realizovať myšlienky a nápady. Elektromobily ako také sa vyvíjajú priebežne niekoľko rokov. Každá automobilka vyvíja vlastný typ vozidla, riadiaci systém, pohon. Výsledky ich výskumu a vývoja nie sú priamo zverejňované a bežná verejnosť ani študenti k nim nemajú prístup. Preto sme zvolili cestu stavby elektrického vozidla, ktoré bude mať vlastnú koncepciu, riadiaci systém, pohon a diagnostiku. Autíčko, s ktorým budeme môcť ďalej pokračovať v oblasti výskumu a vývoja,“ povedal Kučera.

Od návrhu k realizácii – projekt EDISON

Dnes elektromobil EDISON dokáže na jedno nabitie prejsť až 300 kilometrov maximálnou rýchlosťou do 90 km/h, pričom z pokoja na 80 km/h zrýchli za necelých 10 sekúnd. Je to jednoduchá verzia automobilu na elektrický pohon – malé ľahké auto do mesta s čo najmenším množstvom komponentov a dielov. Projektový tím spolu so študentmi v súčasnosti pracuje na vývoji softvérovej aplikácie, ktorá by umožnila efektívnu komunikáciu s posádkou vozidla, testuje a ďalej vylepšuje jeho vlastnosti.

-Dana Sitanyiová-

Každou tretiu cestu detí do školy autem lze nahradit šetrnější dopravou

Tak trochu jako začarovaný kruh působí situace před stovkami základních škol v českých městech. Půlhodinu před začátkem vyučování tu vrcholí dopravní špička, během níž se na místě otočí množství automobilů, které přivážejí děti do školy. I bez složitých dopravních opatření je možné každou třetí cestu autem vyměnit za školní autobus, cestu pěšky, na kole nebo spolujízdu více dětí společně. Zjistil to průzkum Centra dopravního výzkumu, v. v. i. (CDV), do něhož se zapojilo už kolem pěti tisíc dětí mladšího školního věku. CDV pro ně zorganizovalo hru s názvem „Oblékáme hada Edu“.

České školy se stále častěji potýkají s ranní dopravní špičkou. „Více než čtvrtinu dětí dovážejí do školy rodiče automobilem. Hra s názvem Oblékáme hada Edu má pomoci zlepšit situaci. Pokud se rodiče domluví, že budou parkovat v docházkové vzdálenosti od školy, střídát se v přivážení dětí, pomáhají tím nejen zvýšit bezpečnost, ale také zlepšit kvalitu vzduchu, který děti dýchají,“ komentuje to Jiří Jedlička z Centra dopravního výzkumu, v. v. i.

„Pro některé rodiny je organizačně nutné dovážet děti do školy autem. Naše akce míří na ty rodiny, které mohou využít jiný způsob dopravy a nezpůsobí jim to vážné komplikace,“ říká Danuše Strnadová z CDV, která má na starosti organizaci hry v České republice.

Do hry se zapojily již první školy v 19 českých a slovenských městech a obcích, mezi jinými například v Brně, Jihlavě, Českých Budějovicích nebo v Lysé nad Labem. Jak se ukázalo, děti dokázaly přestoupit z aut při každé třetí cestě, kterou původně absolvovaly s rodičem autem. Podíl šetrnějších cest tak vzrostl z původních 73 % na 84 %. Děti měly v rámci kampaně možnost nejen soutěžit, s pomocí hada Edy se podařilo ušetřit cca 5 tun emisí CO₂. V evropské kampani se pomocí změny dopravního chování již podařilo ušetřit přibližně 226 tun emisí CO₂.

Většina českých škol zaznamenala během hry výrazné zlepšení, místy až o více než 20 %. „Zapojit se do mezinárodního projektu jsme se prvotně rozhodli z důvodu velmi špatné dopravní situace ráno před školou,“ říká třídní učitelka Petra Zemanová, která učí na škole J. A. Komenského v Lysé nad Labem. Vyhodnotit akci pomohl dotazník, který škola rozeslala rodičům dětí. „Velká část rodičů

upozornila na několik nedostatků, například na chybějící přechody nebo stojany na kola," komentuje výsledky Petra Zemanová. Škola se rozhodla jít ještě o krok dále a ve spolupráci s dopravní komisí města chystá pro tento rok několik dopravních opatření, která mohou zvýšit bezpečnost před školou.

Kampaň v základních školách má kromě ochrany životního prostředí a dopravní bezpečnosti také přispět k řešení nedostatku pohybu u školních dětí. Doporučení Světové zdravotnické organizace (WHO) na hodinu pohybu denně splňuje pouze pětina dívek a čtvrtina chlapců. Zjistil to mezinárodní výzkum HBSC z roku 2010.

I v České republice narůstá podíl dětí s nadváhou. Mohou za to především stravovací návyky, sedavý způsob života a nedostatek pohybu. Mezi chlapci ve věku 11-15 let se nadváha nebo obezita týká 19 % z nich (tedy prakticky každého pátého). Právě ve škole se přitom vytvářejí základní návyky, které obvykle ovlivňují životní styl po celý život. Dospělí v Česku přitom bojují s nadváhou a obezitou ještě častěji - více než polovina dospělých Čechů (57 %) má vyšší než normální hmotnost.

Hra „Oblékáme hada Edu“ nabádá místo sezení v autě k jinému přirozenému pohybu – chůzi, jízdě na kole či koloběžce. Hra je českou verzí původně belgického lokálního projektu „Traffic Snake Game“, který se rozšířil do dalších 18 zemí a probíhá nyní ve více než 1500 školách.

Hra cílí na děti mladšího školního věku, které motivuje k tomu, aby při cestách do školy využívaly různé způsoby dopravy. Kromě jiného patří mezi takové způsoby například i tzv. car-pooling, spolujízda, kdy více spolužáků sdílí cestu autem a v dopravě do školy se rodiče střídají.

Aktuální dění v kampani můžete sledovat na webových stránkách <http://www.trafficssnakegame.eu/czechrepublic>.

Kontaktním místem kampaně je Centrum dopravního výzkumu, v. v. i. (danuse.strnadova@cdv.cz, tel. 724 898 358). Záštitu nad kampaní Oblékáme hada Edu převzal BESIP.

Zlín, ZŠ Štefánikova

OBLÉKÁME
HADA
EDU

CENTRUM
DOPRAVNÍHO
VÝZKUMU

Co-funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union

BESIP

Kampaň „S hadom na zebre“ snížila počet ciest do školy autom na polovicu

Aj v roku 2016 sa slovenské základné školy môžu zapojiť do dopravno-výchovnej hry S hadom na zebre. Na jar tohto roku pritom prebehne už štvrté kolo tejto hry, ktorá motivuje deti prvého stupňa ZŠ k dochádzaniu do škôl udržateľným spôsobom. Hra je tak súčasťou európskej kampane Traffic Snake Game, do ktorej je zapojených spolu 19 krajín. Predchádzajúcich troch kôl hry sa v SR zúčastnilo 15 škôl s viac ako 1 600 žiakmi z takmer celého územia od Košíc po Topoľčany. Prehľad zapojených škôl nájdete na <http://www.trafficssnakegame.eu/slovakia/skoly/>.

Foto: Deti zo ZŠ Námestie mladosti, Žilina

Cieľom hry je zmena dopravného správania a nahradenie ciest do školy realizovaných autom iným/udržateľným druhom dopravy. Na zistenie úspešnosti kampane a dosiahnutia stanoveného cieľa (ktorý si každá škola určí individuálne) slúžia prieskumy zamerané na zisťovanie spôsobu dochádzania detí do školy, ktoré sú realizované pred, počas aj po skončení kampane.

Zo zozbieraných dát z uplynulých kôl hry je možné vidieť, že kampaň naozaj spôsobila zmenu dopravného správania školákov (a teda aj ich rodičov). Celkovo vplyvom kampane klesol počet ciest do školy autom o 14,1 % priemerne na všetkých zúčastnených školách v SR. Zo zisťovaných dopravných módov vplyvom kampane najviac narástol podiel ciest pešo priemerne o 11,6 % a podiel spolujázd autom o 3,4 %. Aj tento nárast je pritom pozitívny, keďže klesol počet áut prichádzajúcich každodenne ku školám.

Spomedzi zapojených škôl došlo k najvýraznejšej zmene dopravného správania vplyvom kampane v Banskej Bystrici na ZŠ Ďumbierskej, kde podiel udržateľných ciest do školy stúpol z pôvodných 83 % na 99 % počas kampane a dokonca na 100 % tri týždne po jej ukončení.

Foto: Deti zo ZŠ Ďumbierska

Plní pozitivních očekávání zůstáváme aj v roku 2016, napr. po návštěvě základních škol v obci Teplička nad Váhom vo februári. Napriek tomu, že na školách zatiaľ kampaň S hadom na zebre nebola realizovaná a napriek tomu, že počas našej návštevy bola vonku teplota iba niekoľko stupňov nad nulou, padal sneh a pršalo, prišiel relatívne vysoký počet žiakov do školy na bicykli. Kryté stojany v školskom areáli boli kompletne obsadené a čiastočne obsadené boli aj ďalšie stojany v okolí školy.

Foto: Okolie základných škôl v obci Teplička nad Váhom v mesiaci február

Doporučený termín realizácie kampane pre rok 2016 je v období dvoch týždňov počas Dňa Zeme (22. 4. 2016), alebo Európskeho týždňa mobility (19. - 25. 9. 2016). Každá škola sa však môže sama rozhodnúť, kedy bude kampaň realizovať. Školy, ktoré sa chcú do kampane zapojiť, sa už v súčasnosti môžu registrovať on-line na webe: <http://www.trafficsnakegame.eu/slovakia/registracia/>.

Koordinátorom kampane pre Slovenskú republiku je CDV ve spolupráci s Martinom Bolom a OZ Mulica (martibolo@gmail.com, tel. 0907 461 232).

-Martin Bolo-

Nízkoemisná zóna v Rotterdamu

1. ledna 2016 vyhlásil nizozemský Rotterdam nízkoemisnú zónu a již nyní informuje o prvních výsledcích tohoto opatření. Po zákazu vjezdu do města se na polovinu snížil počet těžce znečišťujících vozidel. Do Rotterdamu každý den vjíždí až 700 000 vozidel, z čehož 1,18 procent byly starší modely, jejichž emise byly považovány za velmi škodlivé. Od začátku roku, kdy byl vjezd těchto vozidel zakázán, klesl jejich počet na 0,66 procenta.

V současné době neuděluje město za porušení zákazu žádnou pokutu. Od 1. května budou podle nových pravidel platit řidiči za nerespektování tohoto zákazu pokutu 90 €. Náместek primátora hlavního města Rotterdam Pex Langenberg řekl, že výsledky jsou potěšující, ale zároveň připomněl občanům možnost využít „šrotovné“ pro zbavení se silně znečišťujících vozidel jednou provždy.

Rotterdam nabízí dotaci ve výši 1 000 € až 2 500 € pro občany, kteří se rozhodnou vyřadit a zrušit svá stará vozidla, případně další dotaci, pokud se rozhodnou pořídit si auto na elektrický pohon. Město očekává, že vyřazení vozidel, která nesplňují nové emisní limity ekologické zóny, by mohlo snížit emise sazí o 20 až 30 procent.

Více informací najdete v holandštině na gezonderelucht.nl.

Zdroj: [http://www.iclei-europe.org/news/?cmd=search&direct_search_param\[month\]=201603#n20d67551](http://www.iclei-europe.org/news/?cmd=search&direct_search_param[month]=201603#n20d67551)

-MV-

Informace a zajímavosti z dění v oblasti udržitelné mobility

Klimatická problémová mládež

CEE Bankwatch Network vydal rozsáhlou studii "Climate's Enfants Terribles: How New Member States' Misguided spending by enfants terribles is holding back Europe's clean energy transition" („Klimatické „problémové děti“: Jak nesprávně zaměřené výdaje v nových členských státech brzdí přechod Evropy k čistým zdrojům“).

Studie je detailní kvantitativní a kvalitativní analýzou využití fondů EU v oblasti nízkouhlíkové ekonomiky, od rozdělení alokací, přes

nastavení Dohod o partnerství a operačních programů až po konkrétní hodnotící kritéria a výzvy. Svou hloubkou a rozsahem je jedinečným vzhledem do této problematiky v 9 nových členských státech včetně ČR a SR.

V době, kdy se celý svět v Paříži dohodl na udržení nárůstu globální teploty pod 2° Celsia, se Evropa musí vypořádat se skutečnou výzvou: Jak zajistit dostatečné investice pro přechod na nefosilní, na obnovitelných zdrojích založenou a efektivní ekonomiku. Evropské fondy jsou, zejména ve střední a východní Evropě, nejvýznamnějším zdrojem veřejných investic do infrastruktury.

Dnešní rozhodnutí o podobě energetické infrastruktury přináší důsledky pro desítky dalších let.

Publikace na základě analýzy programů EU fondů v devíti zemích dochází k závěru, že potenciál evropských fondů vyvolat příklon k čisté energetice ve střední a východní Evropě v období 2014 – 2020 zůstává z velké části nevyužit. Operační programy nových členských států přispívají k čistšímu a efektivnějšímu hospodaření jen v omezené míře.

Hlavní zjištění studie

I přes vysoké alokace do energetických úspor je jejich postup pomalý, výsledky nedostatečné a jejich potenciál není plně využit. Investice do obnovitelných zdrojů se často soustřeďují na biomasu bez ohledu na environmentální limity a opomíjejí plný potenciál všech technologií OZE. Nedostatek dlouhodobé perspektivy a cílů snižování emisí je v rozporu s povahou investic v obnovitelných zdrojích, výsledkem je nejistota pro investory.

Dotace z EU dostávají běžně zdroje na fosilní paliva, dokonce i kotle na uhlí.

Více než 50 % alokace v sektoru dopravy je určena pro dopravu silniční, zatímco udržitelné způsoby dopravy, kromě železnice, jsou marginalizovány.

Dá se předpokládat, že se studie stane dobrým výchozím bodem pro přehodnocení implementace, monitorování a hodnocení evropských fondů v oblasti nízkouhlíkové ekonomiky, například v průběhu nastávajícího střednědobého hodnocení Kohezní politiky.

Celá studie je k dispozici na webu: <http://bankwatch.org/enfants-terribles>. Český překlad shrnutí je k dispozici na stránkách Centra pro dopravu a energetiku: <http://cde.ecn.cz/dokumenty.shtml>.

-Ondřej Pašek, CEE Bankwatch Network, www.bankwatch.org-

Vyšel průvodce plánování systémů sdílených kol „The bike-share Planning Guide“

Jak začít a proč se vůbec sdílením kol zabývat? Jak zpracovat studii proveditelnosti? Jak při jejich plánování a navrhování nejlépe postupovat? Průvodce budováním systémů sdílení kol obsahuje nejen to, ale i modelovou přípravu business plánu, financování a spoustu dalších užitečných odkazů a ilustruje ji řada pěkných fotek z celého světa. Když nebudete mít čas celou si ji přečíst, za prolistování určitě stojí. Obsažná stopadesátistránková publikace, vydaná ITDP a zpracovaná kolektivem odborníků, je ke stažení zde:

https://www.itdp.org/wp-content/uploads/2014/07/ITDP_Bike_Share_Planning_Guide.pdf

-MV-

Štrasburk získal prestižní ocenění „smart city“

Porota mezinárodních odborníků udělila v prosinci loňského roku prestižní ocenění „smart city“ městu Štrasburk za jeho úspěchy v poskytování inovativních služeb v oblasti udržitelné mobility.

Především se jedná o úsilí města změnit dopravní chování jeho obyvatel a podporu inovativních projektů.

Jedním z nich je poskytování multimodálního informačního softwaru StrasMap, bezkontaktní jízdenky pro městskou hromadnou dopravu a nové služby car-sharingu.

Štrasburk se také zapojil do rozvoje elektromobility - mimo jiné i prostřednictvím přeshraničního projektu CROME - a díky svému přístupu k městské mobilitě při plánování nového rozvoje a výstavby či při rehabilitaci některých oblastí tímto způsobem zlepšuje životní podmínky obyvatel.

Zástupci CIVINETu Česká a Slovenská republika si budú môcť mnohé z realizovaných riešení prehládnuť priamo vo Štrasburku na exkurzii na začiatku května, kde sa budú môcť zísť na skúsenosti priamo zástupcov tohto inšpiratívneho mesta.

Zdroj: <http://www.eltis.org/discover/news/strasbourg-wins-international-smart-city-award-france>

-HBF, MV-

Vysokorychlostní trať přes Vysočinu zklidní provoz na D1

Plánovaná vysokorychlostní trať přes Vysočinu Praha – Brno (RS 1) v blízkosti dálnice D1 pomůže zklidnit provoz na této důležité tepně. Intenzita dopravy mezi Mirošovicemi a centrem Prahy, kde D1 plynuje, přechází v tzv. severojižní magistrálu, se ve špičkách dotýká hranice kapacity dálnice a způsobuje dopravní zácpy. Podobná je situace v celém úseku až do Brna, především v době uzavírek a v případě nehod a jiných omezení. Očekávaná jízdní doba se tak může výrazně protáhnout, což je nemilé především pro pravidelně dojíždějící. Nová vysokorychlostní trať by měla kapacitně odpovídat situaci, kdy by se dálnice D1 rozšířila o další čtyři pruhy.

„Pokud se rozhodne o stavbě RS 1, nebude nutné nákladné rozšiřování naší nejstarší dálnice s dalšími negativními dopady na životní prostředí. Vysokorychlostní trať zabere při průchodu územím daleko menší prostor, s výrazně nižší hlukovou zátěží, mnoho úseků budu řešeno v tunelech,“ popisuje Aleš Kratina ze sdružení Regio 2020, které připravuje na květen mezinárodní konferenci v Třebíči a Náměšti nad Oslavou na toto téma.

Vysokorychlostní trať šetří energie a je ekologická

Nezanedbatelná je i otázka energetické efektivity, a tedy i energetické bezpečnosti. Je prokázáno, že jeden cestující ve vysokorychlostní jednotce (vlaku) spotřebuje na trase mezi Prahou a Brnem energii, která ekvivalentně odpovídá spotřebě 0,8 litru paliva i při rychlosti vlaku přes 300 km/h. „Tento druh dopravy je navíc jediným, kde je dokonale řešen způsob, jak dostat velký příkon z elektrárny rovnou na vozidlo,“ upozorňuje Tomáš Záruba, ředitel CEDOPu. Veřejná doprava je ekologická, efektivní, pohodlná a hlavně trvale udržitelná, proto by měl být její rozvoj v zájmu většiny obyvatel ČR.

Cestující přibydou i na navazujících tratích

Moderní přestupní terminály na nové vysokorychlostní trati budou páteří systému veřejné dopravy na Vysočině, což dále pomůže snížit

vysoký podíl individuální automobilové dopravy na celkových dopravních výkonech v Kraji Vysočina z dnešních více jak 80 %. Vysokorychlostní páteřní trať přiláká další cestující na navazující tratě, kde se tak objeví kvalitnější soupravy pro cestování a zkrátí se intervaly. Například spojení Moravské Budějovice – Jihlava bude profitovat z vlaků Praha – Znojmo.

-Eva Fruhwirtová, Regio 2020-

tak i ke vzniku tisíců pracovních míst. S iniciativou k přijetí zákona přišlo před sedmi lety Hnutí DUHA. Vzorem pro ně byl úspěšný britský zákon Climate Change Act, díky němuž se v Británii za sedm let podařilo snížit závislost na fosilních palivech o 21 % a dosáhnout snížení spotřeby energie o 18 %. Doprovázel to nárůst průmyslové výroby o 6 % a počtu pracovních míst o 5 %.

Zdroj: Tisková zpráva Hnutí DUHA

Vláda schválila přípravu antifosilního zákona

Vláda se 9. 3. 2016 usnesla, že cílem ČR má být zásadní snížení závislosti na fosilních palivech. MŽP má za úkol zpracovat paragrafové znění tzv. antifosilního zákona, který má zlepšit kvalitu ovzduší, vést ke snižování závislosti na fosilních palivech, modernizaci ekonomiky, podpoře čistých technologií, a v důsledku

Jak se stát členem CIVINETu ČR a SR, z.s.

Žádost o členství je podmíněna zasláním:

- vyplněné přihlášky,
- deklarace zájmu stát se členem CIVINET na hlavičkovém papíru subjektu žádajícího o členství,
- dalších dokladů prokazujících rozhodnutí a oprávněnost rozhodnutí příslušného orgánu žadatele stát se členem CIVINET (v případě obcí/měst výpis usnesení rady nebo zastupitelstva o pověření osoby zastupovat město/obci a výpis usnesení zastupitelstva o schválení podání žádosti o členství)

na sekretariát CIVINET (Sekretariát CIVINET, Centrum dopravního výzkumu, v. v. i., Líšeňská 33a, 636 00 Brno) a elektronicky na e-mailovou adresu civinet@cdv.cz.

Rozlišujeme dva typy členství:

Řádné členství

s právem hlasování mohou získat místní samosprávné authority z České a Slovenské republiky, které mají zájem a jsou schopny se zapojit do Iniciativy CIVITAS.

Přidružené členství

je otevřeno asociacím, výzkumným centrům, univerzitám a dalším organizacím, které mají odborný zájem o udržitelnou městskou dopravu.

Kalendárium: Události v roce 2016

Události organizované CIVINETem ČR a SR, z.s.:

28. 4. 2016, Žilina: Seminár Mestská mobilita v Žiline

Venujete sa mestskej mobilitě? Chcete sa dozvedieť viac o udržateľnej mestskej mobilitě, aktivitách a riešeniach v doprave? Príďte sa inšpirovať do Žiliny a dozviete sa viac o problematike udržateľnej mestskej mobility. Workshop v Žiline je určený občanom mesta Žilina a Žilinského kraja a tiež zástupcom mestských samospráv na Slovensku a v Čechách. Účast je bezplatná, avšak kapacitne obmedzená. Registrujte sa do 24. 4. 2016 na <http://cdv.cz/seminar-mestska-mobilita-v-ziline>. Program akcie najdete na konci tohoto Zpravodaje.

3. – 6. 5. 2016, Freiburg a Štrasburk: Dopravní exkurze na téma managementu mobility a dopravního plánování

Registrace je již uzavřena. 30 zástupců měst a obcí z České a Slovenské republiky se seznámí s výsledky systematického dopravního plánování k udržitelnosti ve dvou vzorových evropských městech.

17. – 18. 5. 2016, Brno: Mezinárodní workshop sítě výzkumníků v dopravě Nectar ve spolupráci se CIVINETem ČR a SR: Role plánování pro udržitelnou městskou mobilitu

Odborný workshop pro výzkumníky v oblasti dopravní politiky a dopravního plánování. Možnost účasti je otevřena i pro členy CIVINETu. Celý workshop je v angličtině, tlumočení není zajištěno. Více informací najdete zde <http://nectar.cdvinfo.com/>. V případě, že jste z členského města CIVINETu a máte zájem se akce zúčastnit, registrujte se na emailu civinet@cdv.cz do 10. 5. 2016.

19. 5. 2016, Brno: Výroční konference CIVINETu ČR a SR, z.s.

Letošní konference CIVINETu ČR a SR se věnuje tématu „Co přináší výzkum pro rozvoj udržitelné mobility ve městech“. Přednášet budou zástupci akademické obce i z měst z celé Evropy a Izraele i ČR a SR. Účast je zdarma. Simultánní tlumočení zajištěno. Program akce najdete na konci tohoto Zpravodaje. Registrace je možná zde <http://www.cdv.cz/druha-cesko-slovenska-konference-civinet/>.

20. 5. 2016, Brno: Valná hromada CIVINETu ČR a SR, z.s.

Každoroční setkání všech členů CIVINETu České a Slovenské republiky, z.s. Jeho součástí bude i setkání Politické rady CIVINETu. Pozvánku obdrželi členové CIVINETu emailem, prosíme o potvrzení účasti nejpozději do 10. 5. 2016 na emailu civinet@cdv.cz.

16. 6. 2016, Košice: Workshop k tématu udržitelné mobility

Venujete sa mestskej mobilite? Chcete sa dozvedieť viac o udržateľnej mestskej mobilite, aktivitách a riešeniach v doprave? Príďte sa inšpirovať do Košíc a dozviete sa viac o problematike udržateľnej mestskej mobility. Účast' je bezplatná. Pozvánka bude rozeslána emailem, v prípade dotazů se obračte na civinet@cdv.cz.

Události CIVITAS v Evropě:

5. – 8. 4. 2016, Amsterdam: Školení: Plánování pro cyklistiku

Toto školení je zaměřeno na profesionály zapojené do tvorby, propagace a plánování cyklistické dopravy. Účastníkům budou představeny nejnovější trendy v cyklistice a plánování cyklistické dopravy, jako jsou parkování jízdních kol, sdílení kol, ITS pro jízdní kola, monitorování a modelování. Součástí bude jízda po Amsterdamu a interaktivní cvičení jak aplikovat teorii v praxi. Více informací najdete zde:

<http://www.civitas.eu/content/training-planning-cycling>

12. – 13. 4. 2016, Brémy: 3. evropská konference k plánům udržitelné městské mobility

Již tradiční konference věnovaná Plánům udržitelné městské mobility, tentokrát s názvem „Efektivní plánování pro města“. Účast na akci je zdarma. Registrace je z důvodu naplnění kapacity zastavena. Více informací a registrace zde <http://www.eltis.org/participate/events/3rd-european-conference-sustainable-urban-mobility-plans>.

7. – 10. 6. 2016, Málaga: CIVITAS letní kurz: Udržitelná mobilita pro lepší život

Podpora udržitelné mobility přináší pozitivní efekty finanční i v dopadech na zdraví a životní prostředí. V centru zájmu udržitelné mobility jsou Plány udržitelné městské mobility (SUMP). Ty se zabývají i kvalitou života, tj. spokojeností obyvatel, jejich vnímáním městské komunity a spojením s ostatními lidmi, fyzickým a mentálním zdravím obyvatel. Udržitelná mobilita výrazně přispívá ke šťastnému městu se zdravými obyvateli, pomáhá vytvářet žijící veřejná prostranství, kde se mohou lidé setkávat, a podporuje růst místní ekonomiky. Rozvoj nabídky udržitelných druhů dopravy vytváří pracovní místa a vyvážená parkovací strategie produkuje finanční zdroje za současného řízení narůstajícího tlaku, který vyvíjí automobily na veřejná prostranství.

Letní kurz CIVITAS nabídne tréninky pod vedením renomovaných odborníků a zástupců inspirativních měst CIVITAS, teorie se pak ověří přímo v ulicích Málaga, ale bude prostor i na diskusi a výměnu zkušeností. Absolventi tohoto kurzu obdrží certifikát od CIVITAS Learning Centre.

Zájemci z řad členů CIVINETu mohou požádat o finanční podporu na cestu a ubytování. Účast je zdarma, ale z důvodu, aby se zaregistrovaní akce opravdu zúčastnili, bude vybírána vratná kauce 250 EUR, která bude účastníkům po akci vrácena.

Více informací získáte zde <http://www.civitas.eu/content/civitas-summer-course-sustainable-mobility-better-life#sthash.1jSZqgEZ.dpuf>.

28. – 30. 9. 2016, Gdyně: CIVITAS Fórum

Každoroční konference iniciativy CIVITAS. Budeme o ní informovat v dalších číslech Zpravodaje CIVINET.

Tréninky a webináře Iniciativy CIVITAS:

31. března 2016, 14 – 15 hodin: Webinář CIVITAS: Otevřená data a sdílení dat

<http://www.civitas.eu/content/civitas-webinar-open-data-and-data-sharing?ct=t>

Lepší využívání dat může zlepšit služby městské dopravy, přispět k obyvatelnosti a atraktivnosti měst. Webinář chce uvedením úspěšných příkladů povzbudit města a dopravní podniky, aby zpřístupnily svá data.

Registrace je možná na <https://attendee.gotowebinar.com/register/194986665333697793>.

Další informace poskytne Eline Jonkers (eline.jonkers@tno.nl).

8. 4. 2016, 9 – 18 hodin, Amsterdam: Trénink CIVITAS k cyklistické dopravě

<http://www.civitas.eu/content/civitas-training-cycling-20?ct=t>

Trénink CIVITAS věnovaný cyklistické dopravě 'Cycling 2.0' představí to nejlepší z holandské cyklistické kultury. Účastníkům ukáže, jak cyklistika získala silnou podporu prostřednictvím politik městské mobility a seznámí je s příklady dobré praxe cyklistiky v Nizozemí.

Více informací získáte u organizátorů akce na emailu: learningcentre@civitas.eu, případně se můžete tímto emailem na akci přímo registrovat.

11. 4. 2016, 12 – 17:30 hodin, Brémy: Trénink CIVITAS „Sdílená ekonomika a inkluzivní mobilita“

Trénink CIVITAS uvede účastníky do rozvoje sdílené ekonomiky ve vztahu k dopravě.

Akce se koná v hotelu Maritim v Brémách a je organizována v rámci 3. evropské konference k plánům udržitelné městské mobility.

Více informací získáte na emailu: learningcentre@civitas.eu nebo zde <http://www.civitas.eu/content/civitas-training-shared-economy-and-inclusive-mobility?ct=t>.

26. 4. 2016, 12 – 17:30 hodin, Bilbao, Španělsko: Trénink CIVITAS Nákladní doprava a udržitelné město

Akce je určena profesionálům, kteří se zabývají rozvojem systémů a politik týkajících se nákladní dopravy ve městech.

Více informací najdete na: <http://www.civitas.eu/content/civitas-training-urban-freight-and-sustainable-city?ct=t>.

30. – 31. 5. 2016, Helmond, Nizozemí: Studijní cesta CIVITAS (CIVITAS Study Tour)

CIVINET Nizozemí a Flandry & CIVITAS WIKI (tematická skupina, která se zabývá integrovaným plánováním a SUMPy - více <http://www.eltis.org/mobility-plans/project-partners/civitas-wiki>) zve všechny zájemce na studijní cestu s tématem IT ve městech. Cílem je vyzkoušet si, co se děje v „silicon valley“ Evropy, jako např. „silnici budoucnosti“, cyklostezku Van Gogh-Roosegaarde, inovační dopravní kontrolní centrum a „křižovatku budoucnosti“.

Tato studijní cesta je zvláště zaměřena na profesionály věnující se aplikacím ITS ve městech a dopravnímu managementu. Členové CIVINETu mohou požádat o finanční příspěvek na pokrytí cestovních nákladů.

Více informací získáte na <http://www.civitas.eu/content/study-tour-urban-its-helmond-netherlands#sthash.q88Vlg68.dpuf>.

Ostatní události v ČR a SR:**14. 4. 2016, Brno: Evropská konference projektu CIVITAS 2MOVE2 "Parkování ve městech"**

Tato konference je organizovaná v rámci evropského projektu CIVITAS 2MOVE2, je určena odborníkům z České a Slovenské republiky, Španělska, Izraele a Německa, kteří se zabývají řízením dopravy a parkováním. Jejím cílem je poskytnout odborníkům a expertům platformu pro výměnu zkušeností a řešení v této oblasti městské mobility.

Partneři projektu CIVITAS 2MOVE2 (Stuttgart, Málaga, Brno a Tel Aviv-Yafo) budou prezentovat výsledky opatření realizovaných v rámci tohoto projektu. Konference je organizovaná ve spolupráci se sítí CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s.

Konference se uskuteční v nově otevřeném Areálu dopravní výchovy a vzdělávání, který se zaměřuje na vzdělávání nejen dětí a mládeže v oblasti bezpečnosti silničního provozu. V rámci konference je pro účastníky připravena ukázka vzdělávacích akcí.

Tlumočení do češtiny/angličtiny bude zajištěno po celou dobu konání akce. Účast na semináři je bezplatná. V případě Vašeho zájmu se prosím bezplatně registrujte na email civitas@brno.cz nejpozději do 12. 4. 2016.

19. - 21. 4., Ledec nad Sázavou: Konference „Město s dobrou adresou“

První společná konference lidí, kteří chtějí měnit městskou mobilitu, která spojuje 3. konferenci České parkovací asociace, z.s.p.o., a 2. konferenci Města s dobrou adresou. Konferenci pořádají: Asociace cykloměst, Centrum dopravního výzkumu, v. v. i., a Česká parkovací asociace. Pod záštitou Svazu měst a obcí České republiky. Generální partner: Hlavní město Praha. Více informací a přihlášky najdete zde: <http://www.cyklokonference.cz/terminy-seminaru/konference-mesto-s-dobrou-adresou/73/>

25. – 27. 5. 2016, Třebíč a Náměšť nad Oslavou: Mezinárodní konference Vysokorychlostní železnice v ČR

Konference probíhá pod záštitou CIVINETu ČR a SR, z.s. Více informací najdete zde: <http://www.regio2020.cz/>

Ostatní události v Evropě:**5. – 7. 4. 2016, Sofie: Výstava Chytrá města a konference pro jihovýchodní Evropu**

<http://viaexpo.com>

6. – 7. 4. 2016, Frankfurt: Summit chytrých měst (smart cities)

<http://smartcitiesseries.net/frankfurt/>

18. – 21. 4. 2016, Varšava: Transport Research Arena 2016

<http://www.civitas.eu/content/transport-research-arena-2016>

19. – 22. 4. 2016, Amsterdam: Design a město (Design & City)

<http://designandthecity.eu>

23. – 25. 4. 2016, Řím: 5th International Conference on Smart Cities and Green ICT Systems (SMARTGREENS)

www.smartgreens.org

27. – 29. 4. 2016, Bilbao: 8. Evropská konference udržitelných měst a obcí

<http://www.civitas.eu/content/8th-european-conference-sustainable-cities-towns-0>

1. – 3. 6. 2016, Atény: 20. Evropská konference o managementu mobility EPOMM

<http://ecommm2016.com/>

O CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s.

Spolek CIVINET Česká a Slovenská republika byl zapsán do spolkového rejstříku 15. listopadu 2014, IČO 03519996. Jedná se o síť měst a obcí se zájmem o udržitelnou mobilitu a inovativní řešení v dopravě. Jde o jednu z deseti sítí CIVINET, které působí na území EU.

O Zpravodaji CIVINETu Česká a Slovenská republika

Tento elektronický čtvrtletník slouží k informování všech zájemců o udržitelnou městskou mobilitu. Nabízí informace o vývoji v oblasti udržitelné mobility, o iniciativě CIVITAS a politikách Evropské komise. Příspěvky pochází od členů a sekretariátu CIVINET Česká a Slovenská republika a dalších evropských sítí CIVINET.

Redakce: Michaela Valentová
Ing. Mgr. Hana Brůhová-Foltýnová, Ph.D.
Mgr. Radomíra Jordová
Ing. Zbyněk Sperat, Ph.D.

Poděkování:

Tato publikace vznikla v rámci evropského projektu CAPITAL, který je financovaný ze 7. Rámcového programu EU pro výzkum a technologický rozvoj.

Názory zde prezentované jsou názory autorů a nemusí nutně odrážet pohledy Evropské komise nebo projektu CAPITAL.

Uzávěrka tohoto čísla: 10. 3. 2016

Kontakty

Sekretariát CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s.

Centrum dopravního výzkumu, v. v. i.
Líšeňská 33a
636 00 Brno

e-mail: civinet@cdv.cz

Kontaktní osoba CIVINETu ČR a SR v České republice: Mgr. Radomíra Jordová
Kontaktní osoba CIVINETu ČR a SR na Slovensku: doc. Ing. Dana Sitányiová, Ph.D.

Více informací o CIVINET vč. přihlášky do CIVINET a deklarace zájmu o členství je k dispozici na internetových stránkách www.cdv.cz/civinet-sit-k-udrzitelne-mobilite-ve-mestech/ nebo <http://www.civitas.eu/civinet/civinet-czech-and-slovak-republics>.

POČUL SI UŽ O UDRŽATEĽNEJ MOBILITE V MESTE? CHCEŠ SA O NEJ DOZVEDIEŤ VIAC?

Mesto Žilina a CIVINET ČR a SR Vás pozývajú na
SEMINÁR UDRŽATEĽNEJ MOBILITY V MESTÁCH

28.4.2016 od 9:00 hod.
Mestský úrad v Žiline (zasadačka)

DISKUTOVAŤ BUDÚ POZVANÍ HOSTIA NA TIETO TÉMY:

Príď na seminár a dozvieš sa viac.
Predtým je však nutné sa zaregistrovať na: <http://cdv.cz/seminar-mestska-mobilita-v-ziline>

Mesto Žilina
Mesto s tvárou

Seminár udržateľnej mobility v Žiline

Dátum: 28. 4. 2016,

Adresa: Mestský úrad v Žiline (zasadačka),
Námestie obetí komunizmu 1, Žilina

Program

Úvod – primátor mesta Žilina Igor Choma

1. Blok: Udržateľná mobilita v mestách – trendy a nástroje

Moderuje: Ľuboš Slebodník, mesto Žilina

9:05 – 9:25	CIVINET – podpora mestskej mobility v Čechách a na Slovensku – o čom je mestská mobilita – Zbyněk Sperat, CDV, v. v. i., Sekretariát CIVINETu ČR a SR
9:25 – 9:45	Nástroje na podporu udržateľnej mobility v mestách – Michal Dekánek, MDVaRR SR
9:45 – 10:05	Cyklistická doprava na Slovensku ako nedeliteľná súčasť udržateľnej mestskej mobility – Peter Kľučka, MDVaRR SR
10:05 – 10:30	<i>Panelová diskusia</i>
10:30 – 10:50	Prestávka

2. Blok: Udržateľná doprava v Žiline – návrhy riešení

Moderuje: Dana Sitányiová, Žilinská univerzita

10:50 – 11:10	Výhľadové riešenie dopravnej infraštruktúry v meste Žilina – Ján Čelko, UNIZA
11:10 – 11:30	Integrovaná doprava v Žilinskom kraji – Ivan Mokrá, ŽSK
11:30 – 11:50	Súčasnosť a budúcnosť verejnej dopravy v meste Žilina – Ján Šimko, DPMŽ
11:50 – 12:20	<i>Panelová diskusia</i>
12:20 – 13:00	Obed

Kontakty: Ľuboš Slebodník, e-mail: lubos.slebodnik@zilina.sk, mobil: 0908 918 972
Hana Brůhová, e-mail: hana.bruhova@cdv.cz

Mesto Žilina
Mesto s tvárou

3. Blok: Projekty podporujúce udržateľnú mobilitu

Moderuje: Zbyněk Sperat, Centrum dopravného výzkumu, v. v. i.

13:00 – 13:20	Mestá s dobrou adresou - Jaroslav Martinek, CDV, v.v.i.
13:20 – 13:40	Parkovanie v mestách, problémy a riešenia v meste Žilina – Jakub Harmadi, Eltodo SK
13:40 – 14:00	Aktivity mesta Žilina na podporu mestskej mobility – Ľuboš Slebodník, mesto Žilina
14:00 – 14:30	<i>Panelová diskusia</i>
14:30 – 14:45	Súťaž „S hadom na zebre“ - Martin Bolo, CDV, v.v.i. a OZ Mulica
14:45 – 15:00	Moderné prvky cyklickej infraštruktúry – Radek Rangelov, Mantis-Stands
15:00	Záver

THE CIVITAS INITIATIVE
IS CO-FINANCED BY THE
EUROPEAN UNION

Síť měst CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s., a Centrum dopravního výzkumu, v.v.i., si vás dovolují pozvat na

DRUHOU ČESKO – SLOVENSKOU KONFERENCI

„CO PŘINÁŠÍ VÝZKUM PRO ROZVOJ UDRŽITELNÉ MOBILITY VE MĚSTECH“

19. května 2016, 9:00 – 15:30 hod., Brno

Místo konání:

Centrum dopravního výzkumu, v.v.i.

Líšeňská 33a, Brno

Nová budova, zasedací místnost, 2. patro

PROGRAM

09:00 – 9:15 Příchod účastníků, registrace

9:15 – 9:30 Zahájení konference

Přivítání a představení cílů konference: *Aleš Jakubec, náměstek primátora města Olomouc, národní manažer sítě CIVINET Česká a Slovenská republika a Jiří Jedlička, ředitel divize Centra dopravního výzkumu, v.v.i. – sekretariát CIVINETu Česká a Slovenská republika*

9:30 – 11:15 BLOK 1: CO PŘINÁŠÍ NEJNOVĚJŠÍ VÝZKUM PRO PLÁNOVÁNÍ MOBILITY

Moderuje: Zbyněk Sperat, Sekretariát CIVINETu Česká a Slovenská republika

9:30 – 10:00 **Udo Becker**, Technická univerzita Drážďany: Dopravní plánování měst k udržitelnosti: CO města potřebují a JAK by to měla udělat?

10:00 – 10:30 **Yoram Shiftan**, Technion Izrael: Podpora hromadné dopravy a regulace parkování jako hlavní pilíře udržitelné dopravní politiky

THE CIVITAS INITIATIVE
IS CO-FINANCED BY THE
EUROPEAN UNION

10:30 – 11:00 **Gerhard Ablasser**, Město Graz: Aplikace managementu mobility do praxe – zkušenosti a výsledky z Grazu

11:00 – 11:15 Diskuse

11:15 – 11:30 Přestávka na kávu

11:30 – 13:00 BLOK 2: MANAGEMENT MOBILITY – TEORIE A PRAXE

Moderuje Martin Luňáček, město Olomouc (manažer sítě CIVINET)

11:30 – 11:50 **Radomíra Jordová**, CDV, v.v.i.: Management mobility v evropských zemích – inspirace

11:50 – 12:15 **Sigal Kaplan**, Dánská technická univerzita: Existence, příbuznost a osobní růst jako motivační faktory k účasti v dánské kampani Do práce na kole

12:15 – 12:40 **Daniel Kaszubowski**, Univerzita Gdaňsk: Zavedení ITS do dopravního plánování ve městě Gdynia, přínosy a omezení – zkušenosti z projektu CIVITAS "Dyn@mo"

12:40 – 12:50 Diskuse

12:50 – 13:50 Oběd

13:50 – 15:30 BLOK 3: ZKUŠENOSTI A MOŽNOSTI MĚST Z ČR A SR V ROZVOJI UDRŽITELNÉ MĚSTSKÉ MOBILITY

Moderuje: Eva Štěrbová, Karlovy Vary, cyklokoordinátorka, členka Řídící rady CIVINET

13:50 – 14:15 **Ľuboš Slobodník**, manažer mobility, město Žilina: Aktivita v Žilině v oblasti udržitelné mobility

14:15 – 14:40 **Iva Machalová**, město Brno: Nejnovější zkušenosti se CIVITAS a SUMP v Brně

14:40 – 15:00 **Jaroslav Martinek**: Města s dobrou adresou

15:00 – 15:25 **Hana Brůhová Foltýnová**: Udržitelné dopravní plánování měst a rozvoj sítě CIVINET Česká a Slovenská republika, hlavní témata a aktivity v roce 2016

15:30 UKONČENÍ KONFERENCE

THE CIVITAS INITIATIVE
IS CO-FINANCED BY THE
EUROPEAN UNION

Účast na konferenci je bezplatná.

Simultánní tlumočení je zajištěno

Registrace přijímáme do 10. května (pouze online) na této adrese: <http://www.cdv.cz/druha-cesko-slovenska-konference-civinet/>

Více o aktivitách CIVINETu Česká a Slovenská republika naleznete zde:

<http://www.civitas.eu/civinet/civinet-czech-and-slovak-republics> and <http://cdv.cz/civinet-sit-k-udrzitelne-mobilite-ve-mestech/>.

Kontakt na organizátory (Sekretariát CIVINETu Česká a Slovenská republika): civinet@cdv.cz, mobil: 607 816 370 (Radomíra Jordová), mobil: 778 751 002 (Hana Brůhová Foltýnová)

Evropská konference projektu CIVITAS 2MOVE2 “Parkování ve městech”

Podpora udržitelné dopravy za použití nových technologií a strategií pro management parkování

Datum: 14. dubna 2016

Místo konání: Areál dopravní výchovy a vzdělávání, Bauerova 322/7, 603 00 Brno

Management parkování zahrnuje řadu strategií, které podporují efektivnější využití různých druhů infrastruktury pro parkování a pomáhá tak dosáhnout cílů dopravní, územně-plánovací, ekonomické a environmentální politiky.

Tato konference je organizovaná v rámci evropského projektu CIVITAS 2MOVE2, je určena odborníkům z České a Slovenské republiky, Španělska, Izraele a Německa, kteří se zabývají řízením dopravy a parkováním. Jejím cílem je poskytnout odborníkům a expertům platformu pro výměnu zkušeností a řešení v této oblasti městské mobility.

Partneři projektu CIVITAS 2MOVE2 (Stuttgart, Malaga, Brno a Tel Aviv-Yafo) budou prezentovat výsledky opatření realizovaných v rámci tohoto projektu. Konference je organizovaná ve spolupráci se sítí CIVINET Česká a Slovenská republika.

Konference se uskuteční v nově otevřeném Areálu dopravní výchovy a vzdělávání, který se zaměřuje na vzdělávání nejen dětí a mládeže v oblasti bezpečnosti silničního provozu. V rámci konference je pro účastníky připravena ukázka vzdělávacích akcí.

Iniciativa CIVITAS, spolufinancovaná Evropskou komisí, pomáhá od roku 2002 městům dosáhnout udržitelnějšího, čistějšího a energeticky účinného dopravního systému. Podporuje implementaci a evaluaci ambiciózních integrovaných balíčků opatření, které jsou zaměřeny na využití nových technologií a také vytvoření nových strategií.

**Tlumočení do češtiny/angličtiny bude zajištěno po celou dobu konání akce.
Účast na semináři je bezplatná.**

Občerstvení zajištěno.

PROGRAM KONFERENCE:

Moderátoři: Wolfgang Forderer, Patrick Daude (město Stuttgart, koordinátor projektu CIVITAS 2MOVE2)

Čas	Název prezentace	Prezentující
8:30 – 9:30	Ranní káva/ registrace účastníků konference	
9:30 – 9:45	Představení cílů konference	Moderátoři: Wolfgang Forderer/ Patrick Daude
9:45 – 10:15	Přivítání účastníků konference Úvodní slovo zástupců partnerských měst projektu 2MOVE2: Brna, Malagy, Stuttgartu a Tel-Avivu	Richard Mrázek, náměstek primátora města Brna Brno: Vladimír Bielko, vedoucí odboru dopravy města Brna Stuttgart: Nadia vom Scheidt, vedoucí odboru mezinárodních vztahů města Stuttgart Tel Aviv: Sharona Hershko, vedoucí odboru infrastruktury a výstavby, Tel Aviv Malaga: Carlos Sanchez Pacheco, vedoucí odboru a koordinátor technické infrastruktury
10:15 – 10:45	Zkušenosti města Brna s realizací projektu parkoviště park and ride a tzv. chytrého parkování	Miroslav Drábek, odbor dopravy Magistrátu města Brna Antonín Havlíček, BKOM
10:45 – 11:15	Přestávka na kávu	
11:15 – 12:30	Zkušenosti s realizací rezidentního parkování ve Stuttgartu Parkování v metropolitní oblasti Tel Avivu – zkušenosti se snižováním počtu parkovacích míst Opatření v oblasti inteligentního parkování v Malaze	Gisa Gaietto, město Stuttgart Haggai Yaron, město Tel Aviv - Yafo Carlos Sanchez Pacheco, město Malaga
12:30 – 13:00	Management parkování ve městech projektu 2MOVE2 – panelová diskuse a diskuse účastníků	
13:00 – 14:30	Oběd / Program areálu dopravní výchovy a vzdělávání	
14:30 – 16:00	Aktivity sítě CIVINET na podporu udržitelné dopravy ve městech České a Slovenské republiky Inovativní technologie a koncepty parkování Moderní koncepce parkování ve městech	Hana Brůhová, CDV Martin Knopp, VARS Milan Zelenka, DESIGNA
16:00 – 16:30	Závěrečné shrnutí	Wolfgang Forderer/ Patrick Daude
17:00	<i>Pro zájemce je připravena exkurze elektrických lodí a projížďka lodí po Brněnské přehradě. V 17:00 budou účastníci přepraveni z místa konání přistavenými autobusy.</i>	

PRAKTICKÉ INFORMACE:

Místo konání:

Areal dopravní výchovy a vzdělávání, Bauerova 322/7, 603 00 Brno

Jak se dostat na místo?

Veřejnou dopravou:

- z Hlavního nádraží tramvají číslo 1 na Mendlovo náměstí
- z Mendlova náměstí autobusem číslo 84 na zastávku Riviéra (zastávka je na znamení)

Pro parkování je možno využít parkoviště umístěné naproti areálu.

REGISTRACE:

V případě Vašeho zájmu se prosím bezplatně registrujte na email civitas@brno.cz nejpozději do 12. 4. 2016.